

Łódź, dnia 27 kwietnia 2020 roku

Pan
Wojciech Ostrowski
Burmistrz Sulejowa

WK-602/21/2020

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) informuję Pana Burmistrza, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Sulejów¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z 2018 i 2019 roku, dotyczące przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; zadłużenia; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań finansowych i budżetowych; gospodarki kasowej; realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych; realizacji dochodów z majątku; udzielania dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych; wydatków inwestycyjnych oraz ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niedostatecznego nadzoru ze strony kierownictwa. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie spraw organizacyjnych

Instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałania finansowania terroryzmu, wprowadzona zarządzeniem nr 68/2010 Burmistrza Sulejowa z dnia 28 maja 2010 roku, nie została zaktualizowana w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1115 ze zm.).

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 11 września 2019 roku – 25 listopada 2019 roku. Protokół został podpisany w dniu 2 marca 2020 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1429), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

W zakresie funkcjonowania kontroli wewnętrznej

1. Kontrolowana jednostka nie posiadała dokumentacji potwierdzającej, że w Gminie Sulejów realizowany jest proces zarządzania ryzykiem, stosownie do standardu B. Cele i zarządzanie ryzykiem, standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych określonych w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz.Urz.Min.Fin. z 2009 r., nr 15, poz. 84). Powyższy standard wskazuje, że jasne określenie misji może sprzyjać ustaleniu hierarchii celów i zadań oraz efektywnemu zarządzaniu ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem ma na celu zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia celów i realizacji zadań. Proces zarządzania ryzykiem powinien być dokumentowany.
2. W umowie zawartej w dniu 29 grudnia 2017 roku z audytorem (usługodawcą) nie określono sposobu postępowania z dokumentami, w tym także w formie elektronicznej, wytworzonymi dla celów prowadzenia audytu wewnętrznego, tak aby zapewnić ich dostępność, ochronę przed nieupoważnionym rozpowszechnieniem, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Umowa zawierała jedynie zapis: *Sposób postępowania z dokumentami jest określony w regulaminie audytu wewnętrznego.* Powyższe naruszało art. 279 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - umowa zawarta przez jednostkę sektora finansów publicznych z usługodawcą powinna zawierać postanowienia gwarantujące prowadzenie audytu wewnętrznego zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych. W umowie należy także określić sposób postępowania z dokumentami, w tym także w formie elektronicznej, wytworzonymi dla celów prowadzenia audytu wewnętrznego, tak aby zapewnić ich dostępność, ochronę przed nieupoważnionym rozpowszechnieniem, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

Analogiczna nieprawidłowość dotyczyła umowy nr OR.2150.2.2019 z dnia 2 stycznia 2019 roku.

3. W umowie z dnia 29 grudnia 2017 roku, w § 9 wskazano, że zamawiający ma prawo udostępnić rezultaty audytu wyłącznie organom upoważnionym ustawowo do wglądu w tego rodzaju dokumenty. Natomiast §10 stanowił, że wykonawca zastrzega sobie prawo autoryzacji sprawozdania z audytu w przypadku jego wykorzystania dla jednostki zewnętrznej nie upoważnionej ustawowo do jej otrzymania w celu publikacji. Wskazane zapisy należy uznać za niedopuszczalne. Dokumentacja dotycząca zadania audytowego i pozostała dokumentacja audytu wewnętrznego stanowią własność jednostki. Nie może zatem umowa zawarta z usługodawcą ograniczać prawa jednostki samorządu terytorialnego do udostępniania dokumentacji audytowej, która jest jej własnością. Należy podkreślić, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 9 kwietnia 2015 roku Sygn. akt K 14/13 orzekł, że art. 284 ust. 2 ustawy o finansach publicznych jest niezgodny z art. 61 ust. 1, 2 i 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Pierwotne brzmienie wskazanego przepisu przedstawiało się następująco: art. 284 ust. 1 - Plan audytu oraz sprawozdanie z wykonania planu audytu stanowią, udostępnioną na wniosek informację publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej; ust. 2 Informacji publicznej nie stanowią inne niż wymienione w ust. 1 dokumenty wytworzone przez audytora wewnętrznego w trakcie prowadzenia audytu wewnętrznego. W obecnie obowiązującym stanie prawnym dokumentacja audytowa, jeżeli nie ma charakteru roboczego, jest traktowana jako informacja publiczna, czyli informacja podlegająca

udostępnieniu na mocy przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1429 ze zm.).

Analogiczna nieprawidłowość dotyczyła umowy nr OR.2150.2.2019 z dnia 2 stycznia 2019 roku.

W zakresie zaciąganych kredytów i pożyczek

W dniu 25 października 2018 roku Gmina Sulejów reprezentowana przez Burmistrza Gminy Wojciecha Ostrowskiego przy kontrasygnacie Skarbnika zawarła umowę nr 18/5145 z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, której przedmiotem było udzielenie Gminie kredytu w kwocie 9.000.000,00 zł, z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu. Kredyt został udzielony na okres od dnia zawarcia umowy do dnia 29 grudnia 2023 roku.

Umowa z dnia 25 października 2018 roku przewidywała zapłatę pierwszej raty, w wysokości 500.000,00 zł, w dniu 31 grudnia 2018 roku. Jak już wcześniej wspomniano kredyt przeznaczony był na pokrycie planowanego deficytu. Zgodnie z §2 uchwały nr LVIII/497/2018 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 7 września 2018 roku w sprawie zaciągnięcia kredytu na pokrycie deficytu budżetowego – źródłem pokrycia spłaty kredytu, prowizji i odsetek od zaciągniętego kredytu będą dochody własne gminy. Zatem Gmina Sulejów planując deficyt budżetowy, jednocześnie zakładała, że część uzyskanych w 2018 roku dochodów (500.000,00 zł) zostanie przeznaczona na spłatę zaciągniętego w 2018 kredytu. Należy zatem uznać, że część kredytu w kwocie 500.000,00 zł nie została zaciągnięta na cel wskazany w umowie, tj. pokrycie planowanego deficytu – rata przypadająca do spłaty w 2018 roku w wysokości 500.000,00 zł spowodowała wzrost rozchodów tego roku o wskazaną kwotę. Stąd w przypadku zaciągnięcia kredytu w kwocie niższej o ratę przypadającą do spłaty w 2018 roku, relacja dochodów powiększonych o przychody do wydatków powiększonych o rozchody byłaby tożsama jak w sytuacji zaciągnięcia pełnej kwoty kredytu.

W dniu zawarcia umowy kredytu (25 października 2018 roku), podobnie jak w dniu jego uruchomienia (I transza – 26 października 2018 roku, II transza – 19 listopada 2018 roku) planowany deficyt budżetowy wynosił 12.951.840,13 zł. Należy zwrócić jednak uwagę na znaczną dysproporcję pomiędzy planowanym deficytem budżetowym na rok 2018 a faktycznie wykonanym w kwocie 1.213.451,28 zł. Wykonany deficyt w wysokości 1.213.451,28 zł mógł zostać sfinansowany przychodami z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. Gmina Sulejów dysponowała w 2018 roku wolnymi środkami w wysokości 7.745.703,61 zł. Rozchody Gminy Sulejów w roku 2018 wynosiły 3.575.374,00 zł, w tym 500.000,00 zł stanowiła rata od kredytu zaciągniętego w 2018 roku. W tabeli poniżej przedstawiono jak wyglądałoby wykonanie budżetu w sytuacji braku zaciągnięcia przedmiotowego kredytu:

Wyszczególnienie	Wykonanie (zł)
Dochody ogółem	71.345.539,12
Dochody bieżące	69.665.711,98
Dochody majątkowe	1.679.827,14
Wydatki	72.558.900,40
Wydatki bieżące	62.763.834,38
Wydatki majątkowe	9.795.156,02
Wynik budżetu	- 1.213.451,28

Przychody ogółem (w całości wolne środki)	9.000.000,00
Rozchody ogółem (w całości spłata kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych)	3.075.374,00

Z powyższej tabeli wynika, że w sytuacji braku zaciągnięcia kredytu długoterminowego w 2018 roku możliwe było sfinansowanie deficytu z posiadanych przez jednostkę wolnych środków – wolne środki (9.000.000,00 zł) > deficyt budżetu (1.213.451,28 zł) powiększony o rozchody (3.075.374,00 zł).

Oczywistym jest, że na etapie planowania budżetu nie sposób jest przewidzieć dokładnej wysokości deficytu budżetu na koniec roku. Jednak już w ostatnim kwartale roku (umowa kredytowa zawarta w dniu 25 października 2018 roku, I transza uruchomiona w dniu 26 października 2018 roku, II transza uruchomiona w dniu 19 listopada 2018 roku) kontrolowana jednostka, stosując zasadę realności budżetu, powinna urealnić kwoty w nim zawarte – zwłaszcza, że różnica pomiędzy wykonanym a planowanym deficytem wynosiła 11.738.388,85 zł (wykonany deficyt był ponad dziesięciokrotnie niższy od planowanego). Należy zauważyć, że zgodnie ze sprawozdaniem Rb-NDS sporządzonym za okres od początku roku do dnia 30 września 2018 roku wynik budżetu na dzień 30 września wynosił (+) 4.427.758,58 zł.

W dniu 25 października 2018 roku, tj. w dniu zawarcia umowy nr 18/5145, saldo końcowe na rachunku bankowym budżetu wynosiło 5.048.817,06 (tożsama kwota widniała jako saldo początkowe w dniu 26 października 2018 roku – tj. w dniu wpływu I transzy kredytu). Saldo końcowe na rachunku budżetu w dniu 26 października 2018 roku wynosiło 9.707.989,06 zł. Saldo początkowe w dniu wpływu II transzy kredytu, tj. w dniu 19 listopada 2018 roku wynosiło 10.742.307,52 zł, a saldo końcowe - 13.914.581,08. Od dnia wpływu II transzy kredytu do końca 2018 roku saldo końcowe na rachunku budżetu, na koniec poszczególnych dni, było każdorazowo wyższe niż 12.000.000,00 zł. Wolne środki za 2018 rok wyniosły 11.956.878,33 zł, co stanowiło 15,70% planowanych na 2019 rok dochodów ogółem budżetu Gminy Sulejów.

Powyższe uzasadnia wniosek, że Gmina Sulejów nie dokonała stosownych zmian w zakresie planowanego wyniku budżetu, zaciągając kredyt w wysokości nie związanej z potrzebami pożyczkowymi budżetu 2018 roku. Koszty kredytu wynosiły około 619.870,46 zł (kwota wynikająca z oferty banku realizującego zamówienie, która może ulec zmianie z uwagi na zmienną stopę procentową WIBOR 3M).

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

1. W polityce rachunkowości przedstawiono w formie tabelarycznej plan kont dla budżetu Gminy Sulejów oraz plan kont dla Urzędu Miejskiego w Sulejowie. W tabeli wskazano: numer konta, nazwę konta oraz zasady ewidencji analitycznej. W polityce rachunkowości zapisano: funkcjonowanie poszczególnych kont syntetycznych dla budżetu gminy opisane jest w załączniku nr 2 do rozporządzenia, funkcjonowanie poszczególnych kont syntetycznych dla Urzędu Miejskiego w Sulejowie opisane jest w załączniku nr 3 do rozporządzenia. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.) jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi

głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej. Natomiast w myśl § 20 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r., poz. 342) ustalając zakładowy plan kont, należy się kierować następującymi zasadami: 1) konta wskazane w planach kont traktuje się jako standardową liczbę kont, która może być ograniczona jedynie o konta służące do księgowania operacji gospodarczych niewystępujących w jednostce lub placówce albo uzupełniona o konta zgodne co do treści ekonomicznej, w tym również przy wykorzystaniu symboli kont, które nie mają zastosowania w jednostce; 2) plan kont dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być uzupełniony o wybrane konta niezbędne do ewidencji operacji budżetu jednostki samorządu terytorialnego z planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, 3) konta wskazane w planach kont określonych w załącznikach do rozporządzenia mogą być dzielone na dwa lub więcej kont syntetycznych, zakładowy plan kont powinien: a) uwzględniać ustalenia jednostki nadrzędnej lub zarządu jednostki samorządu terytorialnego dotyczące zasad grupowania operacji gospodarczych dla rodzaju działalności, b) zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.

Biorąc pod uwagę przytoczone przepisy stwierdzić należy, że plan kont zawarty w załączniku nr 2 i plan kont zawarty w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia są podstawą do sporządzania zakładowego planu kont. To w zakładowym planie kont należy ująć przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.

2. W zakresie bilansu organu za rok 2018 stwierdzono, że środki pozostające do odprowadzenia do budżetu państwa z tytułu niewykorzystanych dotacji w kwocie 14.596,41 zł wykazano w pozycji aktywów I.1.1. – Środki pieniężne budżetu. Wskazane środki nie stanowią środków pieniężnych budżetu, a co za tym idzie winny być wykazane w pozycji aktywów I.1.2. – Pozostałe środki pieniężne.
3. W zakresie prawidłowości danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S (a także w sprawozdaniu Rb-PDP), sporządzonym za 2018 rok, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - w kolumnie 12 sprawozdania - Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych:
 - w rozdziale 75615, § 0340 wykazano kwotę 13.596,58 zł, a powinna zostać wykazana kwota 14.268,22 zł (większa o 671,64 zł),
 - w rozdziale 75616, § 0340 wykazano kwotę 222.713,48 zł, a powinna zostać wykazana kwota 235.139,11 zł (większa o 12.425,63 zł).
 - w kolumnie 14 sprawozdania - Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy, w zakresie umorzenia zaległości podatkowych:
 - w rozdziale 75616, § 0310 wykazano kwotę 4.540,00 zł, a powinna zostać wykazana kwota 4.368,00 zł (wykazano za dużo o kwotę 172,00 zł),

- w rozdziale 75616 §0320 wykazano kwotę 2.081,00 zł, a powinna zostać wykazana kwota 2.108,00 zł (wykazano za mało o kwotę 27,00 zł),
- w rozdziale 75616, § 0330 wykazano kwotę 59,00 zł, a powinna zostać wykazana kwota 32,00 (wykazano za dużo o kwotę 27,00 zł);
- w kolumnie 15 sprawozdania – Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy, w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatku, zwalniania z obowiązku pobrania bądź ograniczenia poboru:
 - w rozdziale 75616, § 0310 wykazano kwotę 0,00 zł, a powinna zostać wykazana kwota 3.495,00 zł (wykazano za mało o kwotę 3.495,00 zł).

Przyczyny nieprawidłowości opisano w protokole kontroli.

Błędne wykazanie powyższych danych stanowiło naruszenia § 3 ust. 1 pkt 9 - 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1393 ze zm.).

4. Stwierdzono rozbieżności w zakresie prawidłowości danych wykazywanych w kwartalnych sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za 2018 rok i za I półrocze 2019 roku, a danymi wynikającymi z zestawienia decyzji w sprawie udzielenia ulg podatkowych za 2018 i 2019 rok, sporządzonego przez Kierownika Referatu Podatków i Opłat.

Sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzone na dzień		Skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy	Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie przepisów ustawy Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy	
		Kolumna 13 Skutki udzielonych ulg i zwolnień	Kolumna 14 Umorzenie zaległości podatkowych	Kolumna 15 Rozłożenie na raty
31 marca 2018 roku	75615 §0310	563.616,91*	0,00	0,00
	75616 §0310	0,00	0,00	0,00* Powinno być 689,50
	75616 §0320	0,00	0,00	0,00
	75616 §0330	0,00	0,00	0,00
30 czerwca 2018 roku* <i>Korekta z 25.09.2018</i>	75615 §0310	0,00	0,00* powinno zostać wykazane 398,00	0,00
	75616 §0310	0,00	0,00* powinno zostać wykazane 1.364,00	0,00 powinno zostać wykazane 1.357,00
	75616 §0320	0,00	0,00	0,00
	75616 §0330	0,00	0,00	0,00
30 września	75615 §0310	581.029,73*	398,00	0,00

2018 roku	75616 §0310	0,00	2.206,00* Powinno być 2.034,00	0,00* Powinno być 273,00
	75616 §0320	0,00	498,00* Powinno być 525,00	0,00
	75616 §0330	0,00	27,00* Powinno być 0,00	0,00
31 grudnia 2018 roku	75615 §0310	581.035,79*	500,00	0,00
	75616 §0310	0,00	4.540,00* Powinno być 4.368,00	0,00* powinno być 3.495,00
	75616 §0320	0,00	2.081,00* Powinno być 2.108,00	0,00
	75616 §0330	0,00	59,00* Powinno być 32,00	0,00
31 marca 2019 roku	75615 §0310	576.580,64*	0,00	0,00
	75616 §0310	0,00	0,00	0,00
	75616 §0320	0,00	0,00	0,00
	75616 §0330	0,00	0,00	0,00
30 czerwca 2019 roku	75615 §0310	582.633,73*	363,00	0,00
	75616 §0310	0,00	553,00* Powinno być 478,00	0,00* Powinno być 3.508,00
	75616 §0320	0,00	779,00* Powinno być 217,00	0,00* Powinno być 202,00
	75616 §0330	0,00	0,00	0,00
	75616 §0340	0,00	0,00	0,0* powinno być 5.957,00

Błędne wykazanie powyższych danych stanowiło naruszenia § 3 ust. 1 pkt 10 - 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W zakresie rozrachunków i roszczeń

1. Stwierdzono dwa przypadki nieterminowego uregulowania zobowiązań wynikających z otrzymanych faktur, co naruszało art. 44 ust.3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
2. W okresie lipiec-październik 2018 roku na koncie 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, nieprawidłowo księgowano operacje gospodarcze i finansowe związane z naliczeniem i wypłatą ryczałtów samochodowych, diet radnych oraz diet sołtysów za udział w sesji Rady Miejskiej. Powyższe było sprzeczne z treścią ekonomiczną kont zespołu 2 opisaną w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych,

samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342). Diety radnych i sołtysów powinny być ewidencjonowane w księgach rachunkowych Urzędu na koncie 240 – Pozostałe rozrachunki, a należności z tytułu ryczałtu samochodowego dla pracowników - w księgach Urzędu na koncie 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami.

W zakresie wieloletniej prognozy finansowej

W objaśnieniach do WPF Gminy Sulejów na lata 2018-2025 (po uwzględnieniu zmian wprowadzonych do dnia 18 lipca 2018 roku) wskazano, że wydatki bieżące w roku 2019 spadną o 2%, a w latach następnych będą wzrastać o 1%.

Wydatki bieżące na rok 2019 zostały faktycznie zaplanowane w wysokości o 6,79% niższej niż w roku 2018, a nie jak wskazano w objaśnieniach o 2% niższej. Kontrolowana jednostka w żaden sposób nie uzasadniła tak istotnego spadku prognozowanych wydatków bieżących. Należy zauważyć, że nawet w ostatnim roku prognozy (tj. w roku 2025) planowane wydatki bieżące były niższe niż zakładane na rok 2018. Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że wskazana prognoza nie zachowuje wymogu realistyczności. Powyższe stanowiło naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia.

W zakresie dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych

1. Z treści §2 pkt 11 uchwały Rady Miejskiej w Sulejowie nr VIII/40/2015 z dnia 26 lutego 2015 roku wynikało, że inkasentem uprawnionym do poboru podatków w jednym z sołectw jest osoba, która jednocześnie pełni funkcję Kierownika Referatu Podatków i Opłat w Urzędzie Miejskim w Sulejowie. Kierownikowi Referatu Podatków i Opłat powierzono zakresem czynności z dnia 3 kwietnia 2019 roku, m.in. sprawy związane ze współpracą z sołtysami oraz organizacją i nadzorem inkasa. W okresie wcześniejszym Kierownik Referatu nie wykonywał tych prac samodzielnie, ale posiadał nadzór nad pracownikiem Referatu, wykonującym ten rodzaj czynności. W związku z powyższym ta sama osoba dokonywała poboru inkasa, jego rozliczenia oraz pełniła nadzór nad czynnościami z tego tytułu. Pełnienie tych funkcji jednocześnie stoi w sprzeczności ze standardami kontroli zarządczej, które wskazują na potrzebę rozdzielenia określonych kompetencji i obowiązków w zakresie gospodarki finansowej.
2. Ustalając wynagrodzenie za inkaso I-IV raty za 2018 rok oraz I-II raty za 2019 rok dla inkasentów poszczególnych sołectw w niepełnych złotych kontrolowana jednostka naruszyła art. 63 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 900 ze zm.), z którego wynika, iż podstawy opodatkowania, kwoty podatków, odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, oprocentowania nadpłat oraz wynagrodzenia przysługujące płatnikom i inkasentom zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych, z zastrzeżeniem §1a i 2. Wynagrodzenie dotyczące III

raty za 2019 rok zostało naliczone inkasentom w prawidłowy sposób, tj. w pełnych złotych.

3. Stwierdzono przypadek dokonania przypisu na koncie podatnika niezgodnie z treścią złożonej deklaracji podatkowej. Stanowiło to naruszenie §4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., nr 208, poz. 1375), z którego wynika, że do udokumentowania przypisów lub odpisów służą deklaracje w rozumieniu art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, z których wynika zobowiązanie podatkowe lub kwota zmniejszająca zobowiązanie podatkowe.
4. W zakresie decyzji w sprawie udzielenia ulg w zapłacie podatku, w postaci umorzenia zaległości podatkowych podatnikom podatku od nieruchomości prowadzącym działalność gospodarczą, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - decyzje zostały wydane na podstawie art. 67a ustawy Ordynacja podatkowa, tymczasem podstawą udzielania ulg w zapłacie podatku powinien być również art. 67b § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że organ podatkowy na wniosek podatnika prowadzącego działalność gospodarczą może udzielać ulg w spłacie zobowiązań podatkowych określonych w art. 67a: 1) które nie stanowią pomocy publicznej, 2) które stanowią pomoc de minimis – w zakresie i na zasadach określonych – w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednich obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis, 3) które stanowią pomoc publiczną;
 - w przypadku pięciu decyzji wskazanych szczegółowo w protokole kontroli organ podatkowy nie przestrzegał obowiązku wynikającego z art. 139 § 1 w zw. z art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa. Z treści wskazanych przepisów wynika, że załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, chyba że przepisy ustawy stanowią inaczej. O każdym przypadku niezakończonym w właściwym terminie organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin załatwienia sprawy; ten sam obowiązek ciąży na organie podatkowym również w przypadku, gdy niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu;
 - w przypadku wszystkich pięciu decyzji organ podatkowy wydał decyzje w sprawie umorzenia zaległości podatkowych (osoby prawne) tylko na podstawie złożonych wniosków, nie przeprowadzając postępowania podatkowego w celu rzetelnego ustalenia stanu faktycznego. Organ podatkowy nie powinien ograniczać się jedynie do analizy podniesionych przez podatników argumentów w złożonych przez podatników wnioskach (zob. wyrok NSA w Bydgoszczy z dnia 28 października 2003 roku, sygn. SA/Bd 1830/03). To na organie podatkowym ciąży obowiązek ustalenia wszystkich istotnych okoliczności faktycznych, w tym również przesłanek zastosowania ulg w zapłacie podatków. Wynika to z art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi, że w toku postępowania organy podatkowe podejmują wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym. Ponadto, zgodnie z art. 187 ustawy Ordynacja podatkowa - to

organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy;

- wszystkie objęte kontrolą decyzje nie zawierały: powołania kompletnej i aktualnej podstawy prawnej, a w uzasadnieniach faktycznych decyzji znajdowały się inne informacje niż wynikające z uzasadnień do wniosków złożonych przez podatnika, co stanowiło naruszenie art. 210 §1 pkt 1 i 6 w zw. z § 4 i § 5 ustawy Ordynacja podatkowa. Z treści wskazanych przepisów wynika, że decyzja zawiera m.in. powołanie podstawy prawnej, uzasadnienie faktyczne i prawne. Uzasadnienie faktyczne decyzji zawiera w szczególności wskazanie faktów, które organ podatkowy uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, uzasadnienie prawne zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa. Można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględni ona w całości żądanie strony; nie dotyczy to decyzji wydanej na skutek odwołania bądź na podstawie której przyznano ulgę w zapłacie podatku.
5. W przypadku sześciu decyzji w sprawie udzielenia ulg w postaci rozłożenia na raty zaległości podatkowych podatnikom podatku od nieruchomości (osoby fizyczne) oraz jednej takiej decyzji wydanej na rzecz podatnika podatku od środków transportowych (osoba fizyczna), stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- decyzja znak PO.3125.5.2018 z dnia 19 lutego 2018 roku nie zawierała naliczonej stawki opłaty prolongacyjnej, pomimo, że w kontrolowanej jednostce obowiązuje uchwała nr XXIV/172/2005 z dnia 31 marca 2005 roku Rady Miejskiej w Sulejowie w sprawie wprowadzenia opłaty prolongacyjnej. W §2 uchwały wskazano, że stawkę opłaty prolongacyjnej ustala się w wysokości 20% stawki odsetek za zwłokę, którą ogłasza minister właściwy ds. finansów publicznych na podstawie art. 56 §3 ustawy Ordynacja podatkowa;
 - cztery decyzje zostały wydane z naruszeniem przepisów dotyczących terminów załatwiania spraw (art. 139 § 1 w zw. z art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa);
 - w dwóch decyzjach brak było wskazania w rozstrzygnięciu rodzaju rozkładanego na raty podatku, a w dwóch innych decyzjach jako umorzoną wskazano błędnie zaległość w zakresie podatku rolnego, zamiast podatku od nieruchomości;
 - organ podatkowy wydawał decyzje niezgodnie z żądaniem podatnika, tzn. podatnik wnosił o umorzenie zaległego podatku, a organ podatkowy wydawał decyzję w sprawie rozłożenia na raty i umorzenia części zaległości lub tylko rozłożenia na raty. Organ podatkowy nie wzywał podatników - w przypadku, gdy złożony wniosek nie określał prawidłowo treści żądania, do jego uzupełnienia, co stanowiło naruszenie art. 169 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi, że organ podatkowy powinien wezwać wnoszącego podanie do usunięcia braków w terminie 7 dni z pouczeniem, że niewypełnienie tego warunku spowoduje pozostawienie podania bez rozpatrzenia;
 - w przypadku wydania decyzji, która nie uwzględniała w całości żądania strony, organ podatkowy nie wyznaczał stronie terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, co stanowiło naruszenie art. 123 w zw. z art. 200 ustawy Ordynacja podatkowa. Z treści wskazanych przepisów wynika, że organy podatkowe obowiązane są zapewnić stronom

czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Organ może odstąpić od powyższej zasady, jeżeli w wyniku postępowania wszczętego na wniosek strony ma zostać wydana decyzja w całości uwzględniająca wniosek strony. Przed wydaniem decyzji organ podatkowy wyznacza stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego;

- decyzje nie zawierały: powołania kompletnej i aktualnej podstawy prawnej, uzasadnienia faktycznego i prawnego, pouczenia o trybie odwoławczym, co stanowiło naruszenie art. 207 § 1 pkt 4, 6 i 7 w zw. z art. 207 § 4 i § 5 ustawy Ordynacja podatkowa. Z treści wskazanych przepisów wynikało, że decyzja zawiera powołanie podstawy prawnej, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie o trybie odwoławczym – jeżeli od decyzji służy odwołanie. Uzasadnienie faktyczne decyzji zawiera w szczególności wskazanie faktów, które organ podatkowy uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę, oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, uzasadnienie prawne zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa. Można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony; nie dotyczy to decyzji wydanej na skutek odwołania bądź na podstawie której przyznano ulgę w zapłacie podatku;
 - w decyzjach organ podatkowy wskazywał, iż *„w przypadku nie dotrzymania terminu płatności którejkolwiek z wymienionych rat naliczone zostaną dodatkowe odsetki za zwłokę, a niniejsza decyzja traci moc obowiązującą”*. Powyższy zapis naruszał art. 259 § 1 pkt 2 i § 1a ustawy Ordynacja podatkowa. Z treści wskazanych przepisów wynikało, że w razie niedotrzymania terminu płatności odroczonego podatku lub zaległości podatkowej bądź terminu płatności którejkolwiek z rat, na jakie został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa, następuje z mocy prawa wygaśnięcie decyzji o rozłożeniu na raty zapłaty podatku lub zaległości podatkowej – w części dotyczącej raty niezapłaconej w terminie płatności. W przypadku niedotrzymania terminu płatności trzech kolejnych rat, na jakie został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa, następuje z mocy prawa wygaśnięcie decyzji o rozłożeniu na raty w zakresie wszystkich niezapłaconych rat. Należy zauważyć, że organ podatkowy nie wydaje decyzji stwierdzającej wygaśnięcie decyzji o rozłożeniu na raty zapłaty podatku lub zaległości podatkowej, gdyż decyzja taka wygasa z mocy prawa. Ponadto, przepisy ustawy Ordynacja podatkowa nie przewidują żadnych *„dodatkowych odsetek za zwłokę”*, które należne są w przypadku niedotrzymania terminu płatności rat wynikających z decyzji o rozłożeniu na raty zaległości podatkowej, niż wymienione w art. 53 ww. ustawy. Zgodnie z art. 53 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - od zaległości podatkowych, z zastrzeżeniem art. 52 §1 pkt 2 i art. 54, naliczane są odsetki za zwłokę, a zgodnie z §4 - odsetki za zwłokę naliczane są od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku lub terminu, w którym płatnik lub inkasent był obowiązany dokonać wpłaty podatku na rachunek organu podatkowego.
6. Stwierdzono przypadki braku przeprowadzania przez organ podatkowy weryfikacji składanych deklaracji podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi m.in., że organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego

w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Brak przeprowadzania weryfikacji składanych przez podatników deklaracji prowadził do braku opodatkowania gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Przypadki takie odnotowano u podatników o następujących numerach kont podatkowych (nieprawidłowości stwierdzono przy wykorzystaniu Systemu Informacji Przestrzennej Gminy Sulejów znajdującego się na stronie www.sulejow.e-mapa.net):

Podatnik o numerze konta (...)³

- na 2018 i 2019 rok organ podatkowy wydał podatnikowi prowadzącemu działalność gospodarczą (...)⁴ decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości, którymi opodatkował: 1.422 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, 63 m² powierzchni budynków pozostałych oraz 5.793 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zgodnie z danymi z ewidencji gruntów - podatnik posiada działkę (...)⁵ o powierzchni 0,5793 ha, sklasyfikowaną jako Bi – inne tereny zabudowane. Z ustaleń kontrolujących wynikało (ortofotomapa w SIP), że na wskazanej działce znajdują się budynki, których łączny wstępny obmiar wynosi ok. 1.950 m² i przewyższa dane wykazane przez podatnika w Informacji w sprawie podatku od nieruchomości. Widok ortofotomapy w SIP wskazuje ponadto na istnienie na wskazanej działce utwardzenia – budowli, która także nie została wykazana w Informacji w sprawie podatku od nieruchomości złożonej przez podatnika w dniu 25 maja 2016 roku i nie jest opodatkowana podatkiem od nieruchomości;

Podatnik o numerze konta (...)⁶

- na 2018 i 2019 rok organ podatkowy wydał podatnikowi prowadzącemu działalność gospodarczą (...)⁷ decyzje w sprawie wymiaru podatku od

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku

nieruchomości, którymi opodatkował: 332 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 1.600 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zgodnie z danymi z ewidencji gruntów - podatnik posiada działkę (...) ⁸ o powierzchni 0,16 ha, sklasyfikowaną jako Bi – inne tereny zabudowane. Widok ortofotomapy w SIP wskazuje na istnienie na wskazanej działce utwardzenia w postaci kostki brukowej – budowli, która nie została wykazana w Informacji w sprawie podatku od nieruchomości złożonej przez podatnika w dniu 2 stycznia 2011 roku i nie została opodatkowana podatkiem od nieruchomości;

Podatnik u numerze konta (...) ⁹

- na 2018 i 2019 rok organ podatkowy wydał podatnikowi prowadzącemu działalność gospodarczą (...) ¹⁰ decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości, którymi opodatkowano: 1.363,54 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, 1.129 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, 4.351 m² powierzchni gruntów pozostałych oraz 6,1174 ha gruntów rolnych. Zgodnie z danymi z ewidencji gruntów podatnik posiada działki (...) ¹¹ o łącznej powierzchni 6,6654 ha (sklasyfikowane jako: Bi – 0,5480, R IIIa – 1,677 ha, R IIIb – 1,8804 ha, R IVa – 1,1081 ha, R IVb – 0,9302 ha i R V – 0,5217 ha o łącznej powierzchni 6,6654 ha. Z ustaleń kontrolujących wynika (ortofotomapa w SIP), że na wskazanych działkach znajdują się budynki, których łączny wstępny obmiar przewyższa znacznie dane wykazane przez podatnika w Informacji w sprawie podatku od nieruchomości. Ponadto, uzyskany obraz wskazuje na zajęcie pod działalność gospodarczą znacznie większego obszaru działek (ok. 5.200 m²) oraz na istnienie budowli w postaci utwardzenia terenu. Zaznaczyć należy, że podatnik w złożonej Informacji w sprawie podatku od nieruchomości z dnia 10 października 2017 roku wskazał jedynie 1.129 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem

Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

działalności gospodarczej i 4.351 m² powierzchni gruntów pozostałych oraz nie wskazał żadnych budowli;

Podatnik o numerze konta (...)¹²

- na 2018 i 2019 rok organ podatkowy wydał podatnikowi prowadzącemu działalność gospodarczą decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości, którymi opodatkowano: 1.877,43 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 8.904 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Zgodnie z danymi z ewidencji gruntów - podatnik posiada działki (...) ¹³ o łącznej powierzchni 0,8904 ha, sklasyfikowane jako Bi – inne tereny zabudowane. Widok ortofotomapy w SIP wskazuje na istnienie na wskazanych działkach utwardzenia w postaci kostki brukowej – budowli o znacznej wielkości zajętej m.in. na parkingi, która nie została wykazana w Informacji w sprawie podatku od nieruchomości złożonej przez podatnika w dniu 10 października 2016 roku i nie została opodatkowana podatkiem od nieruchomości;

Podatnik o numerze konta (...)¹⁴

- na 2018 i 2019 rok organ podatkowy wydał podatnikowi prowadzącemu działalność gospodarczą (...) ¹⁵ decyzje w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego, którymi opodatkował: 510,85 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, 5.637 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, budowle o wartości 5.000 zł oraz 0,2144 ha powierzchni gruntów rolnych. Zgodnie z danymi z ewidencji gruntów - podatnik posiada dwie działki (...) ¹⁶ o łącznej powierzchni 0,9494 ha (sklasyfikowane jako Bi – inne tereny zabudowane, R IVb, R V). Widok ortofotomapy w SIP wskazuje na istnienie na wskazanych działkach budynków o większej powierzchni (930 m²) niż wykazane w Informacji w sprawie podatku od nieruchomości złożonej przez podatnika w dniu 24 sierpnia 2017 roku;

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatnik o numerze konta (...) ¹⁷

- na 2018 i 2019 rok organ podatkowy wydała podatnikowi prowadzącemu działalność gospodarczą (...) ¹⁸ decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości, którymi opodatkowano: 963,12 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, 114,91 m² powierzchni budynków mieszkalnych, 140 m² powierzchni garaży, 2.225 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 3.0926 m² powierzchni gruntów pozostałych. Zgodnie z danymi z ewidencji gruntów - podatnik posiada działki (...) ¹⁹, o łącznej powierzchni 0,6151 ha, sklasyfikowanych jako Ba – tereny przemysłowe, B – inne tereny mieszkalne oraz Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy. Widok ortofotomapy w SIP wskazuje na istnienie na wskazanych działkach utwardzenia – budowli, która nie została wykazana w Informacji w sprawie podatku od nieruchomości złożonej przez podatnika w dniu 4 stycznia 2012 roku i nie została opodatkowana podatkiem od nieruchomości;

Podatnik o numerze konta (...) ²⁰

- na 2018 i 2019 rok organ podatkowy wydał podatnikowi prowadzącemu działalność gospodarczą decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości, którymi opodatkowano: 216,22 m² powierzchni budynków mieszkalnych, 510 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, 100 m² powierzchni budynków pozostałych, 300 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 2.245 m² powierzchni gruntów pozostałych. Zgodnie z danymi z ewidencji gruntów - podatnik posiada działkę (...) ²¹ o powierzchni 0,2545 ha, sklasyfikowaną jako B – inne tereny mieszkaniowe. Widok ortofotomapy w SIP wskazuje na istnienie na wskazanej działce utwardzenia w postaci kostki brukowej o powierzchni ok. 200 m² – budowli o znacznej wielkości zajętej m.in. na parking, która nie została wykazana w Informacji w sprawie

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatku od nieruchomości złożonej przez podatnika w dniu 10 października 2016 roku i nie jest opodatkowana podatkiem od nieruchomości, a także na większą powierzchnię gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – wg. wstępnego obmiaru ortofotomapy w SIP – ok. 800 m²;

Podatnik o numerze konta (...)²²

- na 2018 i 2019 rok organ podatkowy wydał podatnikowi prowadzącemu działalność gospodarczą decyzje w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego, którymi opodatkowano: 1.044,86 m² powierzchni budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, 1.551 m² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 0,4749 ha powierzchni gruntów rolnych. Zgodnie z danymi z ewidencji gruntów - podatnik posiada działki (...) ²³ o łącznej powierzchni 0,63 ha, sklasyfikowane jako grunty RV i RVI. Widok ortofotomapy w SIP wskazuje na zajęcie pod działalność gospodarczą wszystkich gruntów wynikających z powyższych działek, a nie tylko tych wskazanych w Informacji w sprawie podatku od nieruchomości z dnia 19 grudnia 2012 roku i opodatkowanych wskazanymi powyżej decyzjami.

Organ podatkowy powinien wezwać podatników do złożenia wyjaśnień na podstawie art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, w zakresie wykorzystywanych przez nich gruntów i budynków. Zauważyć należy, że w przypadku wykorzystywania gruntu i budynku do prowadzenia działalności gospodarczej grunt i budynek ten powinien być opodatkowany najwyższymi stawkami podatkowymi.

7. Organ podatkowy nie naliczał i nie pobierał odsetek za zwłokę w przypadku wpłat zaległości podatkowych. Nieprawidłowości w tym zakresie dotyczyły np. podatnika dokonującego w dniu 22 maja 2019 roku wpłaty w wysokości 5.378,00 zł z tytułu I raty łącznego zobowiązania pieniężnego za 2019 roku - nie naliczono i nie pobrano odsetek w wysokości 80 zł; podatnika dokonującego w dniu 28 maja 2019 roku wpłaty w wysokości 5.612,00 zł z tytułu II raty podatku od nieruchomości za 2019 rok - nie naliczono i nie pobrano odsetek w wysokości 16 zł.

Zgodnie z art. 55 § 1 i 2 w zw. z art. 53 § 1 i 4 ustawy Ordynacja podatkowa - od zaległości podatkowych naliczane są odsetki za zwłokę. Odsetki za zwłokę naliczane są od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku. Odsetki za zwłokę wpłacane są bez wezwania organu podatkowego, a jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

8. W wyniku kontroli ośmiu decyzji dotyczących zwolnienia z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów stwierdzono:
- w przypadku pięciu decyzji organ podatkowy nie przestrzegał terminów załatwienia sprawy określonych w art. 139 § 1 w zw. z art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa;
 - w przypadku dwóch decyzji stwierdzono, że zwolnienie z podatku rolnego, a później ulga w podatku rolnym zostały określone z naruszeniem przepisów wynikających z art. 12 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 3 i 6 w zw. z art. 13d ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 333). Zgodnie z powołanymi przepisami - zwalnia się z podatku rolnego grunty przeznaczone na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego do powierzchni nieprzekraczającej 100 ha. Okres powyższego zwolnienia wynosi 5 lat, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub prawa wieczystego użytkowania, ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów lub objęto grunty w trwałe zagospodarowanie w drodze umowy. Po upływie okresu zwolnienia, stosuje się ulgę w podatku rolnym, polegającą na obniżeniu podatku w pierwszym roku o 75% i w drugim roku o 50%. Zwolnienie to stosuje się na podstawie decyzji wydanej na wniosek podatnika, od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.
9. W okresie objętym kontrolą organ podatkowy otrzymywał comiesięczne informacje ze Starostwa Powiatowego w Piotrkowie Trybunalskim dotyczące pojazdów zarejestrowanych i wyrejestrowanych z terenu Gminy Sulejów. Część podatników nie składała deklaracji na podatek od środków transportowych za rok 2018 w przypadku powstania zobowiązania podatkowego w trakcie roku. Poniżej wskazano przykładowo nieprawidłowości w zakresie powszechności opodatkowania, w których to sytuacjach organ podatkowy nie prowadził w 2018 roku żadnego postępowania, w celu objęcia środków transportowych podatkiem. Pomimo, iż organ posiadał wiedzę o konieczności opodatkowania środków transportowych – nie wezwał podatników do złożenia deklaracji lub korekt deklaracji podatkowych, na podstawie art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Konsekwencją braku złożenia deklaracji, po wezwaniu przez organ podatkowy, powinno być wszczęcie postępowania podatkowego na podstawie art. 165 ustawy Ordynacja podatkowa, w celu wydania decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego - zgodnie z art. 21 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa:
- autobus, 23 miejsca – ustalono, że środek transportowy podlegał opodatkowaniu w roku 2017, a wg informacji z dniem 23 lipca 2018 roku został czasowo wycofany z ruchu do dnia 23 lipca 2020 roku; w związku z powyższym środek transportowy podlegał opodatkowaniu za okres od stycznia do lipca 2018 roku. Zgodnie z załącznikiem nr 7 do uchwały nr XXX/262/2016 Rady Miejskiej z dnia 23 listopada 2016 roku autobus powinien zostać opodatkowany stawką 852,00 zł (7 miesięcy z 1.460,00 zł). W dniu 15 listopada 2019 roku podatnik złożył deklarację na podatek od środków transportowych za 2018 rok, w której zgłosił do opodatkowania powyższy środek transportowy – podatek został naliczony prawidłowo za 7 miesięcy w wysokości 852,00 zł;
 - autobus, 42 miejsca – ustalono, że środek transportowy podlegał opodatkowaniu w roku 2017, a wg informacji z dniem 23 lipca 2018 roku został czasowo wycofany z ruchu do dnia 23 lipca 2020 roku; w związku z powyższym środek transportowy podlegał opodatkowaniu za okres od

stycznia do lipca 2018 roku. Zgodnie z załącznikiem nr 7 do uchwały nr XXX/262/2016 Rady Miejskiej z dnia 23 listopada 2016 roku autobus powinien zostać opodatkowany stawką 852,00 zł (7 miesięcy z 1.460,00 zł). W dniu 15 listopada 2019 roku podatnik złożył deklarację na podatek od środków transportowych za 2018 rok, w której zgłosił do opodatkowania powyższy środek transportowy – podatek został naliczony prawidłowo za 7 miesięcy w wysokości 852,00 zł;

- ciągnik siodłowy, DMC 40 TON, 2 osie, zawieszenie pneumatyczne – nabyty 27 września 2018 roku; brak opodatkowania za okres październik-grudzień 2018 roku. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały nr XXX/262/2016 Rady Miejskiej z dnia 23 listopada 2016 roku ciągnik powinien zostać opodatkowany w 2018 roku stawką 418,00 zł (3 miesiące z 1.670,00 zł); Deklaracja na 2018 rok na podatek od środków transportowych została złożona przez podatnika w dniu 15 listopada 2019 roku, do opodatkowania zgłoszono ww. środek transportowy, który opodatkowano stawką 418,00 zł.
10. Podatnicy – osoby prawne nie wypełniali prawidłowo deklaracji na podatek od środków transportowych, np. nie wskazywali kwot należnego podatku dla poszczególnych środków transportowych, a wskazywali łączną kwotę należnego podatku za wszystkie pojazdy, nie wskazywali wszystkich danych identyfikacyjnych pojazdu pozwalających na prawidłowe ustalenie podatku lub zweryfikowanie stawki podatku. Powyższe świadczy o zaniechaniu przez organ podatkowy prowadzenia czynności sprawdzających w zakresie stwierdzenia formalnej poprawności złożonych deklaracji oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, na podstawie art. 272 pkt 2 i 3 ustawy Ordynacja podatkowa.
11. Stwierdzono dwa przypadki zastosowania nieprawidłowej stawki w podatku od środków transportowych od osób prawnych:
- podatnik składając korektę deklaracji na podatek od środków transportowych na 2018 rok, w dniu 30 listopada 2018 roku, zastosował nieprawidłową stawkę podatku dla pojazdu - autobus, 32 miejsca. W deklaracji została wskazana kwota 487,00 zł. Środek transportowy nabyto w dniu 27 sierpnia 2018 roku, a pierwsza rejestracja w kraju nastąpiła w dniu 13 września 2019 roku. Zgodnie z załącznikiem nr 7 do uchwały nr XXX/262/2016 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 23 listopada 2016 roku należny podatek powinien wynieść 365,00 zł. W związku z powyższym podatnik wskazał i zapłacił w 2018 roku za dużo o kwotę 122,00 zł;
 - podatnik składając korektę deklarację na podatek od środków transportowych na 2019 rok, w dniu 9 sierpnia 2019 roku, zastosował nieprawidłową stawkę podatku dla pojazdu - autobus, 56 miejsc. W deklaracji została wskazana kwota 973,00 zł. Środek transportowy nabyto w dniu 10 kwietnia 2019 roku, a pierwsza rejestracja w kraju nastąpiła w dniu 13 maja 2019 roku. Zgodnie z załącznikiem nr 7 do uchwały nr XXX/262/2016 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 23 listopada 2016 roku należny podatek powinien wynieść 852,00 zł. W związku z powyższym podatnik wskazał i zapłacił w 2019 roku za dużo o 121,00 zł.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 w zw. z ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.) - że obowiązek podatkowy w zakresie podatku od środków transportowych, z zastrzeżeniem ust. 2, ciąży na osobach fizycznych i osobach prawnych będących właścicielami środków transportowych. Jak właściciele traktuje się również jednostki organizacyjne nieposiadające

osobowości prawnej, na które środek transportowy jest zarejestrowany, oraz posiadaczy środków transportowych zarejestrowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jako powierzone przez zagraniczną osobę fizyczną lub prawną podmiotowi polskiemu. Obowiązek podatkowy, o którym mowa w ust. 1 i 2, powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego - od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty.

12. Kwoty zaległości z tytułu poszczególnych podatków przedstawiały się, według sprawozdań Rb-27S, następująco:

	31.12.2017	31.12.2018	30.06.2019
Podatek od nieruchomości (osoby prawne)	196.342,51	193.963,78 <i>Zaległość - 194.351,78</i> <i>Saldo Wn - 193.938,78</i>	206.548,07 <i>212.589,80</i>
Podatek rolny (osoby prawne)	3.577,80	3.525,00 <i>3.533,00</i>	3.763,00 <i>3.775,00</i>
Podatek od środków transportowych (osoby prawne)	5.407,57	5.821,80 <i>Zaległość - 5.979,52</i> <i>Saldo Wn - 5.701,80</i>	1.916,90
Podatek od nieruchomości (osoby fizyczne)	1.022.391,49	1.136.531,94 <i>1.336.512,94</i>	1.186.227,51 <i>1.186.208,51</i>
Podatek rolny (osoby fizyczne)	135.055,42	149.266,23 <i>149.236,23</i>	169.126,90 <i>169.064,90</i>
Podatek leśny (osoby fizyczne)	24.806,05	27.951,82 <i>27.951,85</i>	31.701,31 <i>31.701,31</i>
Podatek od środków transportowych (osoby fizyczne)	164.112,82	182.680,46 <i>182.956,17</i>	222.941,80 <i>223.270,95</i>

Powyższe kwoty zostały wykazane w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonych za poszczególne okresy sprawozdawcze.

Jednostka przedstawiła wydruki zestawień zaległości podatników w poszczególnych rodzajach podatków. Wydruki obejmowały dane wykazane w następujących kolumnach: "liczba porządkowa, konto, numer konta analitycznego, nazwa podatnika, saldo winien, w tym zaległości". Z przedstawionych wydruków wynikały następujące dane:

stan na dzień 31 grudnia 2018 roku:

- podatek od nieruchomości (osoby prawne) – 194.351,78 zł (zaległości wynikały z 33 kont analitycznych); kwota 193.938,78 zł wynikała także z salda Wn zestawienia obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2018 roku dla podatku od nieruchomości od osób prawnych;
- podatek od nieruchomości (osoby fizyczne) – 1.136.512,94 zł;4
- podatek rolny (osoby prawne) – 3.525,00 zł (zaległości wynikały z 10 kont analitycznych);
- podatek rolny (osoby fizyczne) – 149.236,23 zł;

- podatek od środków transportowych (osoby prawne) – 5.979,52 zł (zaległość występowała na 1 koncie analitycznym); na wydruku konta analitycznego podatnika bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia 2018 roku pokazywał zaległość w wysokości 5.701,80 zł; kwota 5.701,80 zł wynikała także z salda Wn zestawienia obrotów i sald na dzień 31 grudnia 2018 roku dla podatku od środków transportowych od osób prawnych;
- podatek od środków transportowych (osoby fizyczne) – 182.956,17 zł (zaległości występowały na 30 kontach podatkowych);
stan na dzień 30 czerwca 2019 roku:
- podatek od nieruchomości (osoby prawne) – 212.589,80 zł (zaległości wynikały z 40 kont analitycznych);
- podatek od nieruchomości (osoby fizyczne) – 1.186.208,51 zł;
- podatek rolny (osoby prawne) – 3.775,00 zł (zaległości wynikały z 12 kont analitycznych);
- podatek rolny (osoby fizyczne) – 169.064,90 zł;
- podatek od środków transportowych (osoby prawne) – 1.916,90 zł (zaległości występowały na 1 koncie podatkowym);
- podatek od środków transportowych (osoby fizyczne) – 223.270,95 zł (zaległości występowały na 36 kontach podatkowych).

Nie wyjaśniono różnic wynikających z prowadzonej ewidencji a danymi wykazywanymi we wskazanych powyżej sprawozdaniach. Analiza przedstawionych zestawień wykazała, że w wielu przypadkach „saldo winien” zamykało się mniejszą kwotą niż saldo „zaległości”.

Stwierdzono, że w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych wykazano następujące dane w zakresie nadpłat:

	31.12.2018	30.06.2019
Podatek od nieruchomości (osoby prawne)	3.917,03 3.892,03	2.386,10 2.361,10
Podatek rolny (osoby prawne)	176,34 176,34	570,00 570,00
Podatek od środków transportowych (osoby prawne)	120,00 0,00	0,00 0,00
Podatek od nieruchomości (osoby fizyczne)	40.797,91 40.797,91	29.721,52 29.721,52
Podatek rolny (osoby fizyczne)	8.732,93 8.732,93	6.924,94 6.924,94
Podatek leśny (osoby fizyczne)	2.123,50 2.123,50	1.237,07 1.237,07
Podatek od środków transportowych (osoby fizyczne)	2.942,00 2.942,00	218,00 218,00

Kursywą wskazano kwoty wynikające z ww. zestawień zaległości i nadpłat w poszczególnych rodzajach podatków.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej – sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych

należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący: w odpowiednich kolumnach "Saldo końcowe" wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone) ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych; w kolumnie "zaległości netto" nie należy wykazywać zaległości płatnych w ratach (jeżeli termin spłaty raty nie minął), odroczonych (w przypadku gdy odroczony termin płatności nie minął), kwot objętych wstrzymaniem wykonania decyzji na mocy postanowienia organu podatkowego, sądu administracyjnego lub odrębnych przepisów oraz zaległości objętych postępowaniem ugodowym, układowym lub restrukturyzacyjnym.

13. Stwierdzono przypadki przedawnienia zaległości podatkowych (wskazane szczegółowo w protokole kontroli). Zgodnie z art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Należy zauważyć, że z dniem 31 grudnia 2018 roku przedawniły się zaległości, których termin płatności upłynął w 2013 roku.
14. Stwierdzono przypadki podejmowania czynności windykacyjnych w stosunku do podatników podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych z naruszeniem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1483).

W zakresie dochodów z majątku gminy

1. W przypadku sprzedaży działki nr 222/10 w Sulejowie stwierdzono, iż cenę nieruchomości, w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz cenę wywoławczą, w ogłoszeniu o przetargu, podano w kwocie netto, co było niezgodne z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług (tekst jednolity Dz. U. 2019 r., poz. 178).
2. Protokół z przetargu dotyczący sprzedaży działki nr 222/10 w Sulejowie nie zawierał wszystkich elementów o których mowa w § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1490) – brak było informacji o obciążeniach nieruchomości.
3. Stwierdzono, iż Miejski Zarząd Komunalny w Sulejowie dokonywał nieterminowo płatności w 2019 roku za trwałe zarząd, tj. po dniu 31 marca. Kontrolowana jednostka nie naliczyła i nie pobrała należnych odsetek z tego tytułu (dotyczy decyzji Burmistrza Sulejowa z dnia 28 września 2018 roku nr GR.6844.1.3.2018, nr GR.6844.1.14.2018, nr GR.6844.1.1.2018).
4. Stwierdzono brak skutecznej windykacji należności z tytułu bezumownego korzystania z działki nr 6/9 w Sulejowie. Od marca 2017 roku jednostka kierowała do zobowiązanego przedsiębiorcy wezwania do zapłaty, nie kierując jednak sprawy na drogę postępowania sądowego.

W zakresie dotacji udzielonych na realizację zadań zleconych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych

1. Zarządzenie nr 178/2017 Burmistrza Sulejowa z dnia 18 października 2017 roku w sprawie konsultacji rocznego programu współpracy Gminy Sulejów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zostało zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Sulejowie, jednak sposób prezentacji danych na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Sulejowie uniemożliwił ustalenie daty jego zamieszczenia na stronie internetowej. Zgodnie z § 2 ust. 2 ww. zarządzenia - „Opinie o projekcie współpracy Organizacje mogą zgłaszać na formularzu, którego druk zostanie udostępniony w zakładce Kultura, Oświata i Sport/Organizacje Pozarządowe. Adres strony internetowej, na której zamieszczono projekt konsultowanego aktu prawa miejscowego: www.sulejow.pl”. Inspektorzy nie stwierdzili zamieszczenia projektu konsultowanego aktu prawa na stronie internetowej. Stwierdzono ponadto, że zamieszczony pod aktywnym linkiem na stronie internetowej Formularz do zgłaszania uwag i opinii dotyczących konsultacji społecznych w sprawie projektu Programu Współpracy Gminy Sulejów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok dotyczył roku 2016.
2. Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 688 ze zm.) Burmistrz sporządził sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni. Sprawozdanie zostało przedstawione na sesji Rady Miejskiej w Sulejowie nr VIII/2019, która odbyła się w dniu 11 kwietnia 2019 roku. Sprawozdanie nie zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, co stanowiło naruszenie art. 5a ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Z treści wskazanego przepisu wynika, że organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.
3. Ogłoszenie Burmistrza Sulejowa o otwartym konkursie ofert na realizację zadania z zakresu warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Sulejów w okresie od podpisania umowy do dnia 15 grudnia 2018 roku (zarządzenie Burmistrza nr 35/2018 z dnia 8 marca 2018 roku) nie zawierało informacji dotyczących terminu dokonania wyboru ofert oraz wskazania zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia konkursu ofert i w roku poprzednim zadań publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztach, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3. Powyższe stanowiło naruszenie art. 13 ust. 2 pkt 6 i 7 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Z treści wskazanego przepisu wynika, że ogłoszenie otwartego konkursu ofert powinno zawierać informacje o: trybie i kryteriach stosowanych przy wyborze ofert oraz terminie dokonania wyboru oferty oraz zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztach, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ww. ustawy.
4. Ogłoszenia: o otwartym konkursie ofert na realizację zadań z zakresu profilaktyki przez sport; o otwartym konkursie ofert na realizację zadania

z zakresu warunków i trybu finansowania rozwoju sportu; wyników otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu profilaktyki przez sport i wyników otwartego konkursu ofert na realizację zadania z zakresu warunków i trybu finansowania rozwoju sportu zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce *Prawo/Zarządzenia Burmistrza/rok 2018* oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Sulejowie. Ogłoszenia o otwartym konkursie ofert nie zostały zamieszczone na stronie internetowej organu administracji publicznej, co stanowiło naruszenie art. 13 ust. 3 pkt 3 ustawy działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i art. 15 ust.2j ww. ustawy.

Nieprawidłowości dotyczące treści ogłoszenia o otwartym konkursie ofert i ogłaszania go stwierdzono w wyniku poprzedniej kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Gminy Sulejów, przeprowadzonej przez RIO w Łodzi w 2015 roku. W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do jednostki pismem znak WK-602/33/2015 z dnia 27 sierpnia 2015 roku sformułowano wniosek pokontrolny nr 32, w którym wskazano, aby ogłoszenie otwartego konkursu ofert zamieszczać zgodnie z wymogami określonymi w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W odpowiedzi na zalecenia pokontrolne Burmistrz Sulejowa w piśmie znak OR.1710.1.2015 z dnia 1 października 2015 roku wskazał, iż *zostanie przeprowadzone szkolenie w Urzędzie Miejskim w Sulejowie dot. ogłaszania, rozliczania i wydatkowania środków publicznych na zadania zlecane w zakresie dotacji klubom sportowym i organizacjom pozarządowym spoza sektora finansów publicznych. W szkoleniu wezmą udział pracownicy Urzędu Miejskiego w Sulejowie oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych z Gminy Sulejów.* Kontrolującym przedstawiono także liczne potwierdzenia odbycia przez pracownika merytorycznego szkoleń z zakresu udzielania i rozliczania dotacji na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

5. Oferta na realizację zadania z zakresu warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Sulejów złożona w dniu 29 marca 2018 roku przez Ludowy Klub Sportowy „Luciążanka – Przygłów” (LKS Luciążanka Przygłów) nie zawierała załącznika Informacja o posiadanych zasobach rzeczowych, podczas gdy z ogłoszenia o otwartym konkursie ofert wynikało, że wymagana była Informacja o posiadanych zasobach kadrowych i rzeczowych, zapewniających wykonanie zadania. Natomiast analiza protokołu wykazała, że wszyscy członkowie komisji konkursowej ocenili pozytywnie formalne spełnienie kryteriów oceny dla oferty nr 2, tj. LKS Luciążanka Przygłów, potwierdzając że oferta jest złożona na właściwym druku oferty, jest kompletna i posiada wszystkie wymagane załączniki. W związku ze wskazanym powyżej brakiem złożona oferta nie spełniała wszystkich wymogów formalnych wskazanych w ogłoszeniu.
6. W dniu 30 marca 2018 roku zostały zawarte umowy na realizację zadań z zakresu warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Sulejów. Biorąc pod uwagę termin ogłoszenia wyników otwartego konkursu ofert – 30 marca 2018 roku na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego i 20 kwietnia 2018 roku w Biuletynie Informacji Publicznej, to stwierdzić należy że zostały one zawarte z naruszeniem art. 15 ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zgodnie z treścią ww. przepisu - dopiero po ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert organ administracji publicznej, bez zbędnej zwłoki, zawiera umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania

publicznego z wyłonionymi organizacjami pozarządowymi lub podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy.

7. W dniu 30 marca 2018 roku zostały podpisane umowy: nr PS.2150.9.2018 o wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez gminę Sulejów oraz nr PS.2150.12.2018 o wsparcie realizacji zadania publicznego „Profilaktyka poprzez sport” między Gminą Sulejów a MGKS Skalnik Sulejów. Umowy zostały podpisane przez Burmistrza i Skarbnika Sulejowa, a ze strony stowarzyszenia - przez Prezesa MGKS Skalnik Sulejów. Stwierdzono, że zgodnie z odpisem z Krajowego Rejestru Sadowego z dnia 20 marca 2018 roku, dołączonego do oferty, w dziale 2 rubryka 1 wskazano organ uprawniony do reprezentacji podmiotu, tj. zawarto zapis cyt. „Dokumenty dotyczące spraw majątkowych wymagają podpisów prezesa, sekretarza i księgowego”. W związku z powyższym przy zawarciu ww. stowarzyszenie nie było prawidłowo reprezentowane. Analogiczna sytuacja dotyczyła drugiej z umów zawartych w dniu 30 września 2018 roku z LKS Luciażanka Przyglów.
8. Stwierdzono przekazanie dotacji z naruszeniem terminów wskazanych w § 3 umowy z dnia 30 marca 2018 roku nr PS.2150.9.2018 o wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez gminę Sulejów zawartej pomiędzy Gminą Sulejów a MGKS Skalnik Sulejów: III transza w wysokości 20.000,00 zł powinna zostać przekazana w terminie od 1 do 30 lipca 2018 roku, a została przekazana 31 lipca 2018 roku; IV transza w wysokości 20.000,00 zł powinna zostać przekazana w terminie od 1 do 31 września 2018 roku, a została przekazana w dniu 5 listopada 2018 roku.

W zakresie dotacji udzielonych na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami

1. Zadania wynikające z ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 282 ze zm.) nie zostały uwzględnione w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Sulejowie, zarówno w obecnie obowiązującym - wprowadzonym zarządzeniem nr 50/2019 Burmistrza Sulejowa z dnia 28 marca 2019 roku, jak również obowiązującym w okresie wcześniejszym - wprowadzonym zarządzeniem nr 45/2015 Burmistrza Sulejowa z dnia 27 marca 2015 roku. Zgodnie z art. 7 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) - zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami należy do zadań własnych gminy. Zgodnie z art. 33 ust. 1 ww. ustawy - wójt wykonuje zadania gminy określone przepisami prawa przy pomocy urzędu gminy. Organizację i zasady funkcjonowania urzędu gminy określa regulamin organizacyjny, nadany przez wójta w drodze zarządzenia. Konsekwencją braku uwzględnienia omawianych zadań w regulaminach organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Sulejowie był brak ich przypisania poszczególnym pracownikom Urzędu Miejskiego w Sulejowie.
2. Stwierdzono, że przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXIX/256/2016 z dnia 28 października 2016 roku „Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Sulejów na lata 2016-2019” (opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego w dniu 18 listopada 2016 roku, pod poz. 4857) w rzeczywistości obejmował okres krótszy niż 4-letni, co stanowiło naruszenie art. 87 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami. Z treści wskazanego przepisu wynika, że zarząd

województwa, powiatu lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat odpowiednio wojewódzki, powiatowy lub gminny program opieki nad zabytkami, który zgodnie z art. 87 ust. 4 podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Wskazana powyżej uchwała w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Sulejów na lata 2016-2019 została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego w dniu 18 listopada 2016 roku, czyli weszła w życie 14 dni po ogłoszeniu – tj. w dniu 3 grudnia 2016 roku. W związku z powyższym Gminny Program Opieki nad Zabytkami obejmował jedynie 28 dni 2016 roku, zamiast całego roku (od 1 stycznia). Stwierdzono, że podczas poprzedniej kontroli kompleksowej RIO w Łodzi także stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sporządzania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Sulejów oraz sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Sulejów, i już wówczas jednostka była informowana o obowiązkach wynikających z art. 87 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

3. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Sulejów za lata 2012-2015 nie posiadało daty jego sporządzenia, nie zostało przez nikogo podpisane, a także nie zostało przedstawione Radzie Miejskiej, co stanowiło naruszenie art. 87 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ze wskazanego przepisu wynika, że z realizacji programów zarząd województwa, powiatu i wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza, co 2 lata, sprawozdanie, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Burmistrz Sulejowa powinien zatem w okresach dwuletnich składać Radzie Miejskiej w Sulejowie sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Sulejów. Obowiązek ten istniał od początku obowiązywania wskazanej powyżej ustawy.
4. W zakresie udzielenia dotacji na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w wysokości 15.000,00 zł dla Parafii Rzymsko-Katolickiej św. Tomasza Kantuaryjskiego, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - złożony w dniu 27 listopada 2018 roku wniosek przez Parafię Rzymsko-Katolicką św. Tomasza Kantuaryjskiego w Sulejowie na dofinansowanie prac konserwatorskich w wysokości 15.000 zł, na zadanie – pełna konserwacja ołtarza bocznego pw. Św. Bernarda (XVII w.) nie zawierał oświadczenia o sytuacji finansowej wnioskodawcy, co było wymagane przez §10 pkt 8 Regulaminu w sprawie zasad, trybu postępowania, udzielania i rozliczania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla obiektów zabytkowych z terenu Gminy Sulejów wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności Gminy, stanowiącego załącznik do uchwały Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXVIII/204/2005 z dnia 31 sierpnia 2005 roku w sprawie zasad oraz trybu postępowania, udzielania i rozliczania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane w obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności Gminy Sulejów. Brak złożenia przez wnioskodawcę oświadczenia o sytuacji finansowej spowodował, że Burmistrz Sulejowa nie powinien rozpatrywać wniosku zgodnie z § 12 wskazanego Regulaminu, gdyż ze wskazanego przepisu wynikało, iż przy rozpatrywaniu wniosków Burmistrz Sulejowa uwzględnia następujące kryteria, m.in. sytuację finansową i majątkową wnioskodawcy;
 - do wniosku dołączono pozwolenie Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr WUOZ-PT-B.5144.24.2017.AWR z dnia 18 kwietnia 2017 roku,

z którego wynikał termin ważności pozwolenia do dnia 31 grudnia 2019 roku, a §13 ww. Regulaminu określał termin składania wniosków – „...do 31 sierpnia 2005 roku lub do dnia 30 września roku poprzedzającego przeprowadzenie prac”;

- w umowie z dnia 28 listopada 2018 roku nie zawarto wszystkich elementów wymaganych w postanowieniach ww. Regulaminu, tzn.:
 - nie określono w jakim terminie dotacja zostanie przekazana przez dotującego. W §15 Regulaminu wskazano, że środki finansowe przekazywane będą na podstawie zawartej umowy, w całości – po zakończeniu prac na wykonanie których została przyznana dotacja i przyjęciu rozliczenia;
 - nieprawidłowo wskazano termin zwrotu niewykorzystanej dotacji - realizacja do 22 grudnia 2018 roku, a zwrot dotacji do dnia 31 grudnia 2018 roku (§16 pkt 4 Regulaminu);
 - w umowie nie zawarto zapisu obowiązku wykonania i uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków projektu prac remontowych, co było wymagane przez §16 pkt 5 Regulaminu;
- 5. Inspektorom kontroli nie przedstawiono sprawozdania z wykonania zadania „Dofinansowanie prac konserwatorskich dla Parafii Rzymsko-Katolickiej św. Tomáša Kantuaryjskiego w Sulejowie – pełna konserwacja ołtarza bocznego pw. Św. Bernarda”. Obowiązek sporządzenia przez beneficjenta dotacji takiego sprawozdania wynikał z § 6 pkt 1 umowy zawartej w dniu 28 listopada 2018 roku dotyczącej udzielenie dotacji.
- 6. Przedstawiony kosztorys powykonawczy prac konserwatorskich sporządzony w dniu 30 listopada 2018 roku i zatwierdzony przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w dniu 17 grudnia 2018 roku nie posiadał daty wpływu do Urzędu Miejskiego w Sulejowie, co stanowiło naruszenie § 42 Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r., nr 14, poz. 67 ze zm.).

W zakresie dotacji na rzecz szkoły niepublicznej

Stwierdzono, że na stronie BIP Biura Jednostek Oświatowych opublikowano w dniu 9 kwietnia i w dniu 9 listopada 2018 roku informację o wysokości dotacji miesięcznej na dziecko w Gminie Sulejów w 2018 roku, co stanowiło naruszenie art. 46 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 17). Z treści wskazanego przepisu wynika, że w Biuletynie Informacji Publicznej jednostki samorządu terytorialnego, która udziela dotacji, o których mowa w art. 16-21, art. 25 i art. 28, ogłasza się informację o: 1) podstawowej kwocie dotacji, o której mowa w art. 12, oraz jej aktualizacji dokonywanej na podstawie art. 44 ust. 1, 2) statystycznej liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz jej aktualizacji dokonywanej na podstawie art. 11 ust. 2.

W zakresie wydatków osobowych

1. Wnioski w sprawie przyznania dodatków specjalnych z dnia 2 kwietnia 2019 roku i 10 września 2019 roku dotyczące m.in. kierowników referatów

zostały złożone niezgodnie z § 3 Zasad przyznawania dodatku specjalnego dla pracowników Urzędu Miejskiego w Sulejowie, stanowiących załącznik nr 5 do Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Miejskiego w Sulejowie. Wnioski z dnia 2 kwietnia 2019 roku zostały sporządzone przez Kierownika Referatu Ogólno-Organizacyjnego, a w wniosek w sprawie przyznania dodatków specjalnych z dnia 10 września 2019 roku sporządzony został przez Kierownika Referatu Rozwoju, Promocji, Sportu i Realizacji Projektów. Z powołanych uregulowań wynikało natomiast, że dodatek dla Sekretarza Gminy przyznaje Burmistrz z własnej inicjatywy, a dodatek dla pozostałych pracowników Urzędu Miejskiego przyznaje Burmistrz na pisemny wniosek Sekretarza Gminy lub Zastępcy Burmistrza. W związku z powyższym oba wnioski w sprawie przyznania dodatków specjalnych zostały złożone przez osoby nieupoważnione.

2. Stwierdzono, że w Urzędzie Miejskim w Sulejowie od dnia 1 grudnia 2015 roku nie był zatrudniony Sekretarz Gminy. Brak obsadzenia stanowiska Sekretarza stanowił naruszenie art. 5 ust. 1 w zw. z ust. 1a i 1b ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1282). Zgodnie ze wskazanymi przepisami - w urzędzie gminy, starostwie powiatowym i urzędzie marszałkowskim tworzy się odpowiednio stanowisko sekretarza gminy, powiatu i województwa, a nabór kandydatów na wolne stanowisko sekretarza przeprowadza się nie później niż w ciągu 3 miesięcy od zwolnienia stanowiska, a obsadzenie stanowiska sekretarza nie może nastąpić w drodze powierzenia obowiązków wynikającego z art. 21 wskazanej ustawy. Biorąc pod uwagę treść wskazanych przepisów stwierdzić należy, że ogłoszenie naboru na stanowisko Sekretarza powinno nastąpić w terminie do dnia 29 lutego 2016 roku, tj. w ciągu 3 miesięcy od zwolnienia stanowiska.

Ustalono, że w okresie od zwolnienia stanowiska Sekretarza odbyły się tylko dwa nabory ogłoszone odpowiednio w dniu 18 grudnia 2018 roku i w dniu 5 lutego 2019 roku, które w obu przypadkach zostały unieważnione przez Burmistrza Gminy. Zgodnie jednak z art. 15 ust. 1 i ust. 2 ustawy o pracownikach samorządowych, organizator naboru nie unieważnienia naboru, a jedynie podaje informację o wynikach naboru, z której powinno wynikać uzasadnienie dokonanego wyboru albo uzasadnienie nierozstrzygnięcia naboru na stanowisko. Analogiczne zapisy znalazły się w § 14 ust. 1 i ust. 2 Regulaminu naboru na wolne stanowiska urzędnicze w Urzędzie Miejskim w Sulejowie, wprowadzonego zarządzeniem nr 75/2005 Burmistrza Sulejowa z dnia 2 grudnia 2005 roku w sprawie Regulaminu naboru na wolne stanowiska urzędnicze w Urzędzie Miejskim w Sulejowie. W załączniku nr 5 do powyższego Regulaminu zamieszczono Wzór informacji o wynikach naboru, a w załączniku nr 5a Informację o zakończeniu procedury naboru w związku niedokonaniem wyboru kandydata (lub niezgłoszeniem się żadnego kandydata).

3. W przypadku wyliczenia i wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w dniu 30 listopada 2018 roku dla Zastępcy Burmistrza, błędnie zastosowano współczynnik urlopowy 20,92 zamiast 20,83 i w związku z powyższym nieprawidłowo obliczono należny ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wysokości 7.716,80 zł, zamiast 7.719,63 zł. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. nr 2, poz. 14 ze zm.) - wartość współczynnika urlopowego w 2018 roku,

służącego do obliczania ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień urlopu wypoczynkowego dla pracowników zatrudnionych w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy, po odliczeniu niedziel, świąt i dni wolnych od pracy wynikających z rozkładu czasu pracy w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy, wynosiła 20,92, i wynikała z następującego wyliczenia: $[365 \text{ dni roku} - (52 \text{ niedziele} + 10 \text{ dni świątecznych} + 52 \text{ dni wolne})] : 12 = 20,92$. Jednak po ustanowieniu 12 listopada 2018 roku Świętem Narodowym z okazji Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej współczynnik dla pełnego etatu wynosił 20,83, tj. $365 \text{ dni} - (52 \text{ niedziele} + 11 \text{ świąt} + 52 \text{ dni wolne}) = 250 \text{ dni}$; $250 \text{ dni} : 12 = 20,83$. Nowy współczynnik miał zastosowanie do obliczania ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, do którego pracownik nabył prawo począwszy od dnia 8 listopada 2018 roku.

W zakresie wydatków na umowy zlecenia zawarte z pracownikami

1. Ustalono, że w obowiązującym w 2018 roku Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miejskiego w Sulejowie (wprowadzonym zarządzeniem Burmistrza Sulejowa nr 45/2015 z dnia 27 marca 2015 roku) postanowiono, że do zadań Referatu Biura Obsługi Mieszkańców należały m.in.: zadania z zakresu ewidencji ludności – prowadzenie i aktualizacja rejestru wyborców; sporządzanie spisu wyborców, a do zadań Referatu Ogólno-Organizacyjnego należało m.in.: prowadzenie spraw związanych z przeprowadzaniem wyborów do Sejmu i Senatu RP, Prezydenta RP, Parlamentu Europejskiego, samorządu gminnego oraz referendum. Ponadto, w zakresach czynności pracowników znalazły się zapisy dotyczące powierzenia prowadzenia i aktualizacji rejestru wyborców oraz sporządzenia spisu wyborców. Z powyższego wynika, że w Urzędzie Miejskim w Sulejowie zatrudnieni byli pracownicy, którym powierzono zakresem czynności sporządzenie spisu wyborców. W związku z przeprowadzeniem w dniu 21 października 2018 roku wyborów samorządowych Burmistrz Sulejowa zawarł z pracownikami Urzędu Miejskiego w Sulejowie w dniu 17 października 2018 roku umowy zlecenia na dzień 21 października 2018 roku, na mocy których zlecił:
 - umowa nr OR.2150.23.2018 - przygotowanie spisów wyborczych, meldunek, dyżur – wybory samorządowe 2018; wysokość wynagrodzenia z tytułu zawartej umowy została ustalona w wysokości 500 zł brutto po wystawieniu rachunku i stwierdzeniu przez Zleceniodawcę terminowego i prawidłowego wykonania pracy będącej przedmiotem umowy;
 - umowa nr OR.2150.20.2018 - przygotowanie spisów wyborczych, meldunek, dyżur – wybory samorządowe 2018; wysokość wynagrodzenia z tytułu zawartej umowy została ustalona w wysokości 500 zł brutto po wystawieniu rachunku i stwierdzeniu przez Zleceniodawcę terminowego i prawidłowego wykonania pracy będącej przedmiotem umowy;
 - umowa nr OR.2150.21.2018 - przygotowanie spisów wyborczych, meldunek, dyżur – wybory samorządowe 2018; wysokość wynagrodzenia z tytułu zawartej umowy została ustalona w wysokości 500 zł brutto po wystawieniu rachunku i stwierdzeniu przez Zleceniodawcę terminowego i prawidłowego wykonania pracy będącej przedmiotem umowy.

W odniesieniu do zawarcia ww. umów zlecenia należy wskazać, że zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym - ustawy mogą nakładać na gminę obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów. Zadaniem zleconymi są zadania

wynikające m.in. z przepisów ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 684 ze zm.), np. z art. 18 §11 (rejestr wyborców prowadzi gmina jako zadanie zlecone), z art. 26 § 10 (spis wyborców jest sporządzany i aktualizowany przez gminę, jako zadanie zlecone, na podstawie rejestru wyborców), z art. 156 §1 (obsługę i techniczno-materialne warunki pracy obwodowych i terytorialnych komisji wyborczych, w tym możliwość wykorzystania techniki elektronicznej, oraz wykonanie zadań związanych z organizacją i przeprowadzeniem wyborów na obszarze gminy zapewnia odpowiednio wójt/burmistrz, a zadania wykonywane w tym zakresie są zadaniami zleconymi jednostek samorządu terytorialnego). Jednocześnie w art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wskazano, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) wykonuje między innymi zadania gminy określone przepisami prawa. Tym samym za prawidłową realizację zadań zleconych gminie odpowiedzialność ponosi wójt, który zadania te wykonuje przy pomocy urzędu gminy (art. 33 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Oznacza to także, że przyjęte regulaminy organizacyjne powinny wskazywać struktury urzędu odpowiedzialne za realizację określonych zadań, co z kolei powinno mieć dalsze odzwierciedlenie w obowiązkach służbowych ustalonych dla pracowników. Czynności związane z zapewnieniem obsługi administracyjnej, technicznej oraz organizacją i przeprowadzeniem wyborów powinny być podejmowane przez pracowników urzędu w ramach obowiązków służbowych. Od czynności tych należy odróżnić np. pełnienie funkcji członka komisji wyborczej. Obowiązki uwzględnione w regulaminie organizacyjnym, które zostały przeniesione do zakresów czynności pracowników, nie mogą być zlecane na podstawie umów o charakterze cywilnoprawnym. Wypłata zwiększonego wynagrodzenia dla pracownika może być natomiast związana np. z koniecznością zapłaty za pracę w godzinach nadliczbowych. Jednocześnie, zgodnie z art. 22 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1040 ze zm.), nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy określonych w § 1 tego artykułu, a więc wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę. Zgodnie natomiast z ustalonym stanem faktycznym w umowach zlecenia powierzono pracownikowi samorządowemu wykonywanie pracy określonego rodzaju (przygotowanie spisu wyborców), pod kierownictwem przełożonego (Burmistrza, jako osoby odpowiedzialnej za prawidłową realizację tych działań) oraz w miejscu (w Urzędzie Miejskim) i czasie (poza godzinami pracy) wyznaczonymi przez pracodawcę, w sytuacji gdy wyżej wymienione zadania były wskazane w zakresie czynności pracownika Urzędu Miejskiego w Sulejowie. Należy tutaj także zauważyć, że sporządzenie spisu wyborców dokonuje się na podstawie stałego rejestru wyborczego, prowadzonego w oparciu o ewidencję ludności i powinno zostać dokonane przez pracowników Urzędu Miejskiego w Sulejowie, którym powierzono sprawy w zakresie ewidencji ludności, gdyż tylko te osoby posiadają upoważnienia do wglądu w rejestry zawierające dane osobowe mieszkańców gminy. Tak więc należy uznać za nieprawidłowe powierzanie pracownikowi samorządowemu wykonywanie czynności związanych z realizacją przez gminę zadań zleconych na podstawie umów cywilnoprawnych (umów zlecenia), realizowanych w warunkach charakterystycznych dla stosunku pracy. W myśl art. 42 ust. 2 ustawy o pracownikach samorządowych - jeżeli wymagają tego potrzeby jednostki, w której pracownik samorządowy jest zatrudniony, na polecenie przełożonego wykonuje on pracę w godzinach nadliczbowych, w tym w wyjątkowych przypadkach także w porze nocnej

oraz w niedziele i święta. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 czerwca 2000 roku (II UKN 523/99), stwierdził cyt. „Zatrudnienie pracowników poza normalnym czasem pracy na podstawie umów cywilnoprawnych przy pracach tego samego rodzaju, co objęte stosunkiem pracy, stanowi obejście przepisów o czasie pracy w godzinach nadliczbowych oraz przepisów dotyczących składek na ubezpieczenie społeczne”.

2. Stwierdzono, że wszystkie zawarte w dniu 17 października 2018 roku umowy zlecenia z pracownikami Urzędu Miejskiego (8 umów wskazanych szczegółowo w protokole kontroli) zostały podpisane ze strony Zleceniodawcy przez Burmistrza – Wojciecha Ostrowskiego, a ze strony Zleceniobiorcy – przez poszczególne osoby wskazane w umowach. Żadna z umów nie została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy, co stanowiło naruszenie art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, z którego wynika, że jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.
3. Stwierdzono, że na żadnym z przedłożonych przez pracowników rachunków za wykonane prace zgodnie z zawartymi umowami zlecenia nie wskazano daty ich sporządzenia oraz daty wpływu do Urzędu Miejskiego w Sulejowie, co stanowiło naruszenie §42 Instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.
4. Na wszystkich przedłożonych rachunkach za wykonanie prac wynikających z zawartych umów zlecenia potwierdzenia dokonania prac i ich przyjęcia pod datą 26 października 2018 roku dokonała Kierownik Referatu Ogólno-Organizacyjnego, co dotyczyło także umowy zlecenie zawartej z ww. pracownikiem. Powyższe naruszało standardy kontroli zarządczej, które wskazują na potrzebę rozdzielenia czynności realizacyjnych i kontrolnych w ramach prowadzonej gospodarki finansowej.

W zakresie wydatków na wypłaty diet dla radnych i członków władz jednostek pomocniczych

1. Do podstawy obliczenia diet radnych zastosowana została w miesiącach styczeń-listopad 2018 roku nieprawidłowa kwota bazowa w wysokości 1.766,46 zł, zamiast kwoty 1.789,42 zł i w związku z powyższym wszystkie diety radnych oraz przewodniczącego Rady Miejskiej za wskazany okres naliczane były w nieprawidłowej wysokości. Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej wysokość zryczałtowanej miesięcznej diety przysługującej radnemu uzależniona jest od funkcji i wynosi wskazany w uchwale % kwoty bazowej, określonej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy budżetowej z dnia 16 grudnia 2016 roku (Dz. U. z 2017 roku, poz. 108) - kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosiła w 2018 roku – 1.789,42 zł. W listopadzie 2018 roku jednostka zastosowała do wyliczenia diet radnych prawidłowo ustaloną kwotę bazową oraz dokonała wyrównania wysokości diet za 2017 rok oraz za okres od stycznia do listopada 2018 roku.
2. Naliczając diety radnych za listopad 2018 roku jednostka:

- radnym w Radzie Miejskiej mijającej kadencji naliczyła dietę za okres od dnia 1 do dnia 16 listopada 2018 roku;
- radnym w Radzie Miejskiej nowej kadencji naliczyła dietę za okres od dnia 22 do dnia 30 listopada 2018 roku.

Pracownik merytoryczny nie potrafił wyjaśnić metodologii naliczenia diet radnych za listopad 2018 roku. Przyjęty przez jednostkę sposób naliczenia diet radnych za listopad 2018 roku stanowił naruszenie §1 pkt 1 uchwały Rady Miejskiej w Sulejowie nr XIV/134/2007 z dnia 28 grudnia 2007 roku, z którego wynikało, że radnemu przysługuje miesięczna dieta za prace wykonywane na rzecz Rady Miejskiej na zasadach określonych w uchwale. Jeżeli uchwała ustaliła ryczałtowe diety wypłacane w okresach miesięcznych i nie przewidywała wypłaty diet w proporcjonalnej wysokości, to w przypadku zakończenia kadencji w trakcie miesiąca należy uznać, że ustępującym radnym powinna przysługiwać dieta w pełnej wysokości za dany miesiąc. Analogicznie należało postąpić w przypadku nowo wybranych radnych. Radnemu, który ponownie zdobył mandat powinna być wypłacona jedna dieta.

3. Do podstawy obliczenia wysokości diet sołtysów i przewodniczących zarządów obwodu mieszkańców zastosowana została w miesiącach styczeń-grudzień 2018 roku nieprawidłowa kwota bazowa w wysokości 1.766,46 zł, zamiast kwoty 1.789,42 zł i w związku z powyższym wszystkie diety sołtysów oraz przewodniczących zarządów obwodu mieszkańców za wskazany okres naliczane były w nieprawidłowej wysokości. Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej wysokość zryczałtowanej miesięcznej diety dla osób pełniących wskazane funkcje została określona jako % kwoty bazowej, określonej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy budżetowej z dnia 16 grudnia 2016 roku - kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosiła na 2018 roku – 1.789,42 zł.
4. Stwierdzono, że jednym z sołtysów jest pracownik Urzędu Miejskiego, który w przypadku odbywania sesji Rady Miejskiej przebywa na niej zarówno jako pracownik oraz jako sołtys sołectwa. Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXIV/237/2012 z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie ustalenia zasad wypłacania diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych ustalała diety jako miesięczny ryczałt. W wyniku tak ustalonych zasad w Urzędzie Miejskim dochodziło do wypłaty wynagrodzenia na rzecz pracownika i jednocześnie za ten sam czas spędzony na sesji diety dietysa – dla tej samej osoby.

Wydatki w zakresie wydatków na dostawy towarów i usług

W dniu 3 grudnia 2018 roku została zawarta umowa nr IGP.272.45.2018 między Gminą Sulejów a Auto Kabziński Sp. z o.o. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim. Przedmiotem umowy była dostawa nowego samochodu osobowego typu SUV marki Dacia Nowy Duster – Comfort 1.6 S&S 115. Środki na ten cel zostały wprowadzone do planu wydatków zarządzeniem Burmistrza Sulejowa nr 229/2018 z dnia 30 listopada 2018 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy na 2018 rok. Wydatek ujęto w klasyfikacji działu 750, rozdział 75023, § 6060 - w wysokości 60.000 zł. W uchwale nr XLIX/406/2017 z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy, w § 13 pkt 2 Rada Miejska upoważniła Burmistrza Sulejowa do dokonywania zmian w planie wydatków budżetowych polegających na

przenoszeniu wydatków między rozdziałami w obrębie tego samego działu klasyfikacji budżetowej, zarówno w planie wydatków na uposażenia i wynagrodzenia, jak i w planie wydatków majątkowych jednorocznych oraz między planem wydatków bieżących a planem wydatków majątkowych. W związku z powyższym stwierdzono, że Burmistrz nie miał kompetencji do wprowadzenia nowego zadania w ramach wydatków majątkowych. Do powyższych zmian w budżecie umocowana była jedynie Rada Miejska w Sulejowie, jednak w żadnej uchwale nie zostały zabezpieczone powyższe środki.

W zakresie wydatków udzielania zamówień publicznych

1. Ogłoszenie o zamówieniu na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Sulejów” nie zawierało wszystkich elementów określonych w art. 41 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.) – brak było informacji o wadium.
2. Zamawiający w postępowaniu na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Sulejów”, działając na podstawie art. 86 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamieścił w dniu 26 stycznia 2018 roku na swojej stronie internetowej informację dotyczące otwarcia ofert. Informacja nie zawierała wszystkich elementów wymaganych przez art. 86 ust. 5 ww. ustawy – brak było informacji na temat terminu wykonania zamówienia oraz okresu gwarancji.
3. Zgodnie z §9 pkt 9 umowy nr IGP.ZP.272.7.2018 zawartej w dniu 2 marca 2018 roku pomiędzy Gminą Sulejów a FCC Polska sp. z o.o. wykonawca był zobowiązany do przedłożenia zamawiającemu projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są usługi nie później niż 7 dni przed jej zawarciem. Stwierdzono, iż wykonawca nie przedstawił projektu umowy w wyznaczonym terminie. Ponadto inspektorom RIO w Łodzi nie przedstawiono jakichkolwiek dokumentów z których wynikałoby, iż umowa o podwykonawstwo została zaakceptowana przez zamawiającego.
4. Stwierdzono, iż w dniu 2 marca 2018 roku została zawarta umowa podwykonawcza pomiędzy FCC Polska Sp. z o.o. z/s w Zabrze a Miejskim Zarządem Komunalnym w Sulejowie (dalej MZK). Przedmiotem umowy było zlecenie MZK odbioru odpadów komunalnych ze wszystkich nieruchomości na terenie gminy Sulejów w okresie od dnia 1 marca do dnia 31 grudnia 2018 roku, a następnie przekazywanie odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania zmieszanych odpadów komunalnych do miejsca przeładunku przy ul. Psarskiego w Sulejowie. Podkreślić należy, że ww. umowa została zawarta z jednostką budżetową Gminy Sulejów. Umowa ta uzasadnia także wniosek, że Miejski Zarząd Komunalny prowadzi w rozważanym zakresie działalność gospodarczą. Gospodarka finansowa jednostek budżetowych oparta jest o tzw. zasadę brutto – czyli jednostka budżetowa pokrywa wydatki bezpośrednio z budżetu gminy, a dochody również odprowadzone są do tego budżetu. Gminna jednostka budżetowa nie dysponuje zatem w żaden sposób uzyskiwanymi przez siebie dochodami. W konsekwencji wymienione cechy gminnej jednostki budżetowej powodują że - mimo wyodrębnienia organizacyjnego takiej jednostki - nie prowadzi ona działalności gospodarczej w sposób samodzielny, czy niezależny od gminy, której majątkiem (środkami finansowymi dysponuje). Jednostki te nie posiadają statusu podatników VAT, gdyż przede wszystkim nie spełniają warunku samodzielności czy też niezależności w wykonywanej działalności - wszelkie czynności, które mogą

być opodatkowane podatkiem VAT, jednostki te podejmują w imieniu i na rzecz gminy. W konsekwencji, gminne jednostki budżetowe nie ponoszą również ryzyka gospodarczego za podejmowane działania - ryzyko takie ponosi gmina. Ponadto zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 712) - gospodarka komunalna może być prowadzona przez jednostki samorządu terytorialnego w szczególności w formach samorządowego zakładu budżetowego lub spółek prawa handlowego - MZK w Sulejowie jest jednostką budżetową Gminy Sulejów.

Na płaszczyźnie cywilnoprawnej opisana sytuacja oznacza, że Gmina Sulejów udziela wykonawcy zamówienia publicznego, a następnie staje się podwykonawcą w realizacji tego zamówienia, jednostka budżetowa działa bowiem w ramach osobowości prawnej jednostki samorządowej. Tym samym Gmina (poprzez jednostkę budżetową) realizuje usługę w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

Podkreślić należy, że w tym samym dniu, tj. 2 marca 2018 roku, zostały zawarte umowy pomiędzy Gminą Sulejów a FCC Polska oraz między wskazanym wykonawcą a Gminą Sulejów, w imieniu której działał kierownik Miejskiego Zarządu Komunalnego.

Jednocześnie, zgodnie z art. 6d ust.1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2010 ze zm.) - wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany udzielić zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o których mowa w art. 6c, albo zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów. Przepis ten eliminuje zatem możliwość realizacji usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych przez jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (np. jednostki budżetowe). Opisana powyżej konstrukcja prawna, której istotą jest zlecenie gminnej jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej wykonywania ww. usług, służy obejściu przepisów art. 6d ust.1 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. Regulacja, zawarta w art. 6d ust.1 ww. ustawy ma charakter *lex specialis* w stosunku do przepisów o gospodarce komunalnej, które zarówno wybór sposobu jak i określonej formy wykonywania zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego pozostawiają organowi stanowiącemu tej jednostki. To oznacza, że wybór przysługujący gminie w zakresie sposobu prowadzenia i form gospodarki komunalnej w odniesieniu do odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości jest wyłączony. Gmina, wykonując zadanie, o którym mowa w art. 6d ust.1 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, udziela zamówienia publicznego i działa na podstawie trybów udzielania zamówień przewidzianych w przepisach o zamówieniach publicznych (w tym także trybu zamówienia z wolnej ręki, np. *in-house*).

Zgodnie z oświadczeniem z dnia 12 listopada 2019 roku pracownika Urzędu Miejskiego - w ramach umowy nr IGP.ZP.272.9.2019 z dnia 2 kwietnia 2019 roku zawartej z firmą JUKO Sp. z o.o. ul. Topolowa 1, 97-300 Piotrków Trybunalski, której przedmiotem jest odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy Sulejów, w terminie od dnia 1 kwietnia 2019 roku do dnia 31 marca 2020 roku, podwykonawcą jest Miejski Zarząd Komunalny w Sulejowie, ul. Konecka 46, 97-330 Sulejów. Umowa z podwykonawcą została zawarta na okres od dnia 2 kwietnia 2019 roku do dnia 31 marca 2020 roku.

5. W przypadku przetargu nieograniczonego na budowę i przebudowę Placu Straży, ul. Górnej i ul. Krakowskiej – w ramach zadania inwestycyjnego „Rewitalizacja centrum Sulejowa”, zamawiający wskazał dwa kryteria oceny ofert oraz określił ich znaczenie: cena – 60%, termin płatności faktury – 40 %. W związku z powyższym należy wskazać, iż zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 118 ze zm.)²⁴ – jeżeli strony transakcji handlowej, z wyłączeniem podmiotu publicznego będącego podmiotem leczniczym w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2-4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, przewidziały w umowie termin zapłaty dłuższy niż 30 dni, wierzyciel może żądać odsetek ustawowych po upływie 30 dni, liczonych od dnia spełnienia swojego świadczenia i doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, do dnia zapłaty, ale nie dłużej niż do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego. W związku z powyższym – maksymalny termin płatności wynosi 30 dni i nie daje zamawiającemu znaczących korzyści, a przynajmniej nie takich, które mogłyby być uzasadnieniem do przyjęcia tak dużej wagi procentowej (ewentualne odsetki od przetrzymywanych środków na koncie bankowym kontrolowanej jednostki kilka/kilkanaście dni więcej nie wpływają w żaden sposób na budżet jednostki). W specyfikacji istotnych warunków zamówienia zamawiający określił następujące zasady przyznawania punktów za termin płatności faktur: wykonawca, który zaoferuje płatność: 14 dni – 0 pkt., 21 dni – 20 pkt., 30 dni – 40,00 pkt.”. W wyroku z dnia 29 czerwca 2016 roku nr 1029/16 KIO wskazała „ (...) że o ile istotą kryteriów oceny ofert innych niż cena jest przyznanie dodatkowej punktacji rozwiązaniu preferowanemu przez danego Zamawiającego, o tyle należy mieć na uwadze, że promowanie danego rozwiązania musi znajdować uzasadnienie w obiektywnych potrzebach Zamawiającego”. Tezę tę należy odnieść do kryterium przyjętego przez zamawiającego dotyczącego terminu płatności. Przy istotnej wadze tego kryterium (40%) akceptował on ryzyko wyboru oferty droższej, tylko z powodu kilkudniowego dłuższego terminu płatności za fakturę, co trudno powiązać z uzasadnionymi potrzebami zamawiającego związanymi z udzielanym zamówieniem i jego przedmiotem.
6. Uchwałą nr XLIX/407/2017 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Sulejów na lata 2018-2025 przewidziano nakłady na zadanie „Rewitalizacja centrum Sulejowa” (w ramach którego realizowano inwestycję pn. „Budowa i przebudowa Placu Straży, ul. Górnej i ul. Krakowskiej”) na kwotę 5.811.000,00 zł. Na 2018 rok zabezpieczono środki w wysokości 3.791.159,16 zł. W powyższej uchwale na zadanie ustalono łączny limit zobowiązań w wysokości 5.603.768,00 zł. Jednak przyjęty limit zobowiązań nie odzwierciedlał prognozowanych wydatków na poszczególne lata (2018 rok – 3.791.159,16 zł, 2019 rok – 0,00 zł, 2020 rok – 1.000,00 zł, 2021 rok – 0,00 zł, 2022 rok – 0,00 zł, 2023 rok – 0,00 zł, 2024 rok – 0,00 zł, 2025 rok – 0,00 zł), które wynosiły łącznie 3.792.159,16 zł (3.792.159,16 zł + 1.000,00 zł). Łączny limit zobowiązań określono zatem w sposób nieprawidłowy. W uchwale XLIX/406/2017 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy Sulejów na 2018 rok, na zadanie „Rewitalizacja centrum Sulejowa” zabezpieczono środki w wysokości 3.791.159,16 zł. W związku z tym, iż w dniu 1 lutego 2018 roku została zawarta umowa na „Budowę i przebudowę Placu Straży, ul. Górnej

²⁴ Wcześniejszy tytuł ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

i ul. Krakowskiej, w ramach zadania inwestycyjnego – Rewitalizacja centrum Sulejowa” na kwotę 4.920.243,07 zł, stwierdzono, iż kontrolowana jednostka nie miała na dzień podpisania umowy zabezpieczonych w pełni środków na ten cel w budżecie i w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, w zakresie kwoty 1.129.083,91 zł.

7. Stwierdzono, iż w dniu 1 lutego 2018 roku została podpisana umowa nr IGP.ZP.272.4.2018 dotycząca realizacji zadania pn. „Budowa i przebudowa Placu Straży, ul. Górnej i ul. Krakowskiej, w ramach zadania inwestycyjnego – Rewitalizacja centrum Sulejowa” pomiędzy Gminą Sulejów a Polskimi Surowcami Skalnymi Sp. z o.o. Grupa Budowlana z/s w Bielanych Wrocławskich, która to umowa nie została kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy lub osobę przez niego upoważnioną.

W zakresie pomocy finansowej udzielonej innym jednostkom samorządu terytorialnego

1. W dniu 29 maja 2018 roku została zawarta umowa nr ZDP-DP-VI.413.16.2018 między Gminą Sulejów a Powiatem Piotrkowskim. W ramach umowy Gmina Sulejów zobowiązała się udzielić Powiatowi Piotrkowskiemu dotacji celowej w wysokości 330.380,46 zł, z przeznaczeniem na realizację zadania „Przebudowa dróg powiatowych nr 1524E na odcinku Sulejów - Łęczno i nr 1525E na odcinku przez m. Łęczno, etap I Sulejów-Wójtostwo”. W umowie nie wskazano terminu zwrotu dotacji niewykorzystanych w terminie, co naruszało art. 250 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. W § 3 umowy zawarto zapis, iż „środki finansowe, o których mowa w § 1 niewykorzystane lub wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi na rachunek bankowy Gminy zgodnie z art. 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych”. Należy wskazać, iż w art. 252 ww. ustawy określono zwrot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem oraz pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, a w art. 251 ustawy określono zwrot niewykorzystanych w terminie dotacji.
2. W dniu 24 maja 2018 roku została zawarta umowa nr SO.5542.17.2018 między Gminą Sulejów a Powiatem Piotrkowskim. W ramach umowy Gmina Sulejów zobowiązała się udzielić Powiatowi Piotrkowskiemu dotacji celowej w wysokości 16.300,00 zł z przeznaczeniem na doposażenie Międzygminnego Magazynu Zarządzania Kryzysowego. W umowie wskazano błędnie termin zwrotu części dotacji niewykorzystanej w terminie, czym naruszono art. 251 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. W § 5 pkt 1 umowy zawarto zapis, iż „niewykorzystaną dotację należy zwrócić w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 grudnia 2018 roku”. Zgodnie z art. 251 ust. 3 ustawy o finansach publicznych - w przypadku gdy termin wykorzystania dotacji jest krótszy niż rok budżetowy, niewykorzystana część dotacji podlega zwrotowi w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji. W związku z tym, iż termin wykorzystania dotacji mijał w dniu 15 listopada 2018 roku, w umowie należało określić termin zwrotu niewykorzystanej dotacji do dnia 30 listopada 2018 roku.

W zakresie ewidencji majątku gminy i inwentaryzacji

1. Stwierdzono na wszystkich badanych OT brak podpisów osób, którym powierzono pieczę nad środkiem trwałym oraz brak wpisania liczby załączników do danego OT.
2. Z ewidencji księgowej konta 011 wynikało, iż na podstawie dowodu księgowego o nr 00293 przyjęto na stan ewidencyjny m.in. działkę nr 285 w obrębie Kłudzice. Z ewidencji księgowej wynikało także, iż na podstawie takiego samego dowodu księgowego na stan przyjęto kilkanaście innych działek z różnych obrębów, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1864), zgodnie z którymi - za podstawową jednostkę ewidencji przyjmuje się pojedynczy obiekt majątku trwałego spełniający określone funkcje w procesie wytwarzania wyrobów i świadczenia usług. Może być nim budynek, maszyna, pojazd mechaniczny. Jedynie w nielicznych przypadkach dopuszcza się w ewidencji przyjęcie za pojedynczy obiekt - obiektu zbiorczego, którym może być zespół przewodów rurociągowych lub zespół latarni jednego typu, użytkowanych na terenie zakładu, ulicy, osiedla, zespoły komputerowe.

Pracownik księgowości dokonał dwóch różnych wydruków z systemu komputerowego dowodu księgowego OT nr 00293 – na jednym z wydruków widniała działka o nr 55/1 w obrębie Koło, na drugim o tym samym numerze księgowym działka nr 285 w obrębie Kłudzice – dokumenty zostały wygenerowane na potrzeby kontroli i nie były przez nikogo podpisane. Dokumenty o tym samym numerze różniły się wartością, nazwą środka trwałego oraz numerami inwentarzowymi.

3. W przypadku likwidacji środka trwałego (zestawu komputerowego UM/4/15/99) stwierdzono, iż jednostka nie sporządziła dokumentu księgowego LT, co było niezgodne z obowiązującą w 2018 roku Instrukcją określającą zasady sporządzenia obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych i ksiąg rachunkowych, wprowadzoną zarządzeniem nr 141/2015 Burmistrza Sulejowa z dnia 30 września 2015 roku.
4. Stwierdzono trzy przypadki ujęcia środków trwałych w ewidencji księgowej w nieprawidłowym okresie sprawozdawczym. Oświetlenie elektroenergetyczne w Zalesicach Kolonii ujęto w ewidencji w grudniu 2018 roku, a z faktury wynikało, iż przyjęcie winno mieć miejsce w czerwcu 2018 roku. W przypadku monitoringu ujęcie w ewidencji powinno nastąpić w listopadzie 2018 roku, natomiast ewidencji dokonano w grudniu 2018 roku. Drogę - ul. Krzywa w Przygłowie należało ująć w ewidencji września 2018 roku, natomiast ewidencja nastąpiła w grudniu 2018 roku. Powyższe stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
5. Jednostka nie udokumentowała należycie powiązania przeprowadzenia i wyników inwentaryzacji z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do wymogu określonego w art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

W zakresie wydatków na jednorazowy dodatek uzupełniający dla nauczycieli

1. Kontrolującym nie przedstawiono potwierdzenia przedłożenia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za 2018 rok organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego, tj. Radzie Miejskiej w Sulejowie, co jest wymogiem określonym w art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2215 ze zm.). Z treści wskazanego przepisu wynika, że organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przedkłada sprawozdanie, o którym mowa w ust. 4, w terminie 7 dni od jego sporządzenia, regionalnej izbie obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu tej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli.
2. Stwierdzono, że struktura zatrudnienia wskazana w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za 2018 rok nie została wyliczona prawidłowo. Różnice w ustaleniu wskaźnika średniorocznej struktury zatrudnienia wynikały z błędnego przeliczenia struktury zatrudnienia dla nauczyciela zmieniającego wymiar etatu w trakcie miesiąca kalendarzowego oraz błędnego zaliczenia struktury zatrudnienia nauczyciela dyplomowanego do nauczycieli stażystów. Przy obliczaniu średniorocznej struktury zatrudnienia stwierdzono nieprawidłowości:

Powyższe nieprawidłowości spowodowały, że w sprawozdaniu nieprawidłowo została wykazana struktura zatrudnienia: nauczycieli stażystów odpowiednio 6,02 i 3,40, zamiast na poziomie 5,80 i 3,10 oraz nauczycieli dyplomowanych odpowiednio 98,05 i 103,03, zamiast na poziomie 98,69 i 103,33. Konsekwencją wskazania nieprawidłowej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów i nauczycieli dyplomowanych w poszczególnych okresach było nieprawidłowe ustalenie różnicy pomiędzy minimalnymi wydatkami rocznymi a wydatkami faktycznie poniesionymi w obu tych grupach nauczycieli oraz nieprawidłowe ustalenie jednorazowego dodatku uzupełniającego dla grupy nauczycieli dyplomowanych (ustalono i wypłacono za mało o kwotę 24.133,71 zł).

W zakresie dotacji udzielanych ochotniczym strażom pożarnym oraz jednostkom Policji

1. Stwierdzono, że Rada Miejska w Sulejowie każdorazowo podejmowała uchwały intencyjne w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla ochotniczych straży pożarnych na podstawie art. 32 ust. 3b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1372 ze zm.). Uchwały te podjęte zostały bez podstawy prawnej. Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym - gminy, związki międzygminne oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego mogą sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej. Jednostki ochotniczej straży pożarnej nie mieszczą się w katalogu jednostek wskazanych w art. 10 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, którym można udzielać pomocy finansowej. Jednocześnie, żaden z obowiązujących przepisów nie stanowi delegacji dla organu stanowiącego do podjęcia odrębnej uchwały w sprawie udzielenia dotacji dla ochotniczej straży pożarnej, a ponadto do udzielenia organowi wykonawczemu upoważnienia do zawarcia stosownej umowy. Na podstawie art. 32 ust. 3b ustawy o ochronie przeciwpożarowej – w budżecie mogą być planowane dotacje dla ochotniczych straży pożarnych, których udziela wójt (burmistrz,

prezydent miasta) w ramach wykonywania budżetu. Upoważnienie dla wójta do zawierania umowy dotyczącej udzielenia dotacji celowej, a także kształtowania jej treści wynika natomiast wprost z przepisów ustawy o finansach publicznych. Biorąc pod uwagę treść art. 250 ustawy o finansach publicznych, to zarząd jednostki samorządu terytorialnego (Burmistrz) udzielając dotacji celowej zawiera umowę, a w związku z tym kształtuje jej treść. Jednocześnie stwierdzono, że w dniu podjęcia uchwał intencyjnych Rada Miejska w Sulejowie dokonywała zabezpieczenia środków finansowych w uchwałach budżetowych.

2. Objęte kontrolą umowy dotyczące udzielenia dotacji ochotniczym strażom pożarnym zostały zawarte m.in. na podstawie art. 221 ustawy o finansach publicznych, do których nie miał on jednak zastosowania. Artykuł 32 ust. 2, ust. 3 i ust. 3b ustawy o ochronie przeciwpożarowej stanowią bowiem samoistną podstawę do dokonywania z budżetu gminy wydatków w zakresie ustalonym w tym przepisach, w tym do udzielania dotacji celowej.
3. Przedkładane przez ochotnicze straże pożarne tytułem rozliczenia otrzymanych dotacji umowy dotyczące wykonania prac modernizacyjnych lub remontowych nie wskazywały szczegółowo rodzaju i ilości zleczanych do wykonania prac, a w związku z tym nie było możliwości zweryfikowania czy wykonane zostały prace, na które zostały przekazane środki publiczne.
4. Objęte kontrolą umowy na udzielenie dotacji dla ochotniczych straży pożarnych zawarte zostały z naruszeniem art. 250 ustawy o finansach publicznych. W umowach dotyczących remontów strażnic nie wskazano szczegółowo zakresu rzeczowego zadania, nie wskazano terminu wykorzystania dotacji, a jedynie termin przedstawienia rozliczenia, nie określono sposobu rozliczenia udzielonych dotacji oraz nie określono terminu zwrotu niewykorzystanej części dotacji. Zgodnie z art. 250 ustawy o finansach publicznych - zarząd jednostki samorządu terytorialnego, udzielając dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych, w przypadku gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji, zawiera umowę, która określa w szczególności: 1) wysokość dotacji, cel lub opis zakresu rzeczowego zadania, na którego realizację są przekazywane środki dotacji; 2) termin wykorzystania dotacji nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego; 3) termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji oraz termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji celowej, z tym że termin ten nie może być dłuższy niż terminy zwrotu określone w ustawie o finansach publicznych.
5. W przypadku czterech z pięciu objętych kontrolą dotacji celowych przeznaczonych dla Komendy Policji, Rada Miejska w Sulejowie podjęła uchwały intencyjne w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie pomocy finansowej Komendzie Miejskiej/Wojewódzkiej Policji. Środki finansowe na pomoc finansową zostały jednocześnie zabezpieczone w budżecie Gminy Sulejów. Z §3 przedstawionych uchwał wynikało, że warunki udzielenia pomocy finansowej oraz przeznaczenie i zasady rozliczenia środków, określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Gminą Sulejów a właściwą Komendą Policji; wykonanie uchwał powierzono Burmistrzowi Sulejowa (§4). Powyższe uchwały zostały podjęte na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, art. 221 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (tekst jednolity Dz. U. z 20202 r., poz. 360). Obowiązujące przepisy nie zawierają uregulowań dających podstawę do podejmowania odrębnej uchwały przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w sprawie wyrażenia

zgody na przekazanie środków finansowych na Fundusz Wsparcia Policji. Wskazany w podstawie prawnej powyższej uchwały art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym, nie może stanowić przesłanki dla rady gminy do podejmowania odrębnej uchwały w tej sprawie. Podstawę do przekazania środków na Fundusz Wsparcia Policji, na podstawie stosownej umowy, stanowią określone w planie wydatków budżetu wydatki. Umowa jest zawierane przez organ wykonawczy gminy w ramach wykonywania budżetu.

W zakresie systemu gospodarowanie odpadami komunalnymi

1. Gmina Sulejów planowała deficyt w zakresie funkcjonowanie systemu, co świadczyło o niedoszacowaniu stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Faktyczny (wykonany) deficyt w zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami jest zjawiskiem dopuszczalnym, bowiem wynikać może m.in. z braku skuteczności prowadzonej windykacji. Zgodnie z art. 6r ust. 1 i 1aa ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi dochód gminy. Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. W ust. 2 wskazanego artykułu wyszczególniono koszty, które należy pokryć z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W ust. 2c ustawodawca założył możliwość istnienia nadwyżki dochodów nad wydatkami (kosztami) funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami i wskazał koszty, które mogłyby również zostać sfinansowane z przedmiotowej nadwyżki. Z powyższych unormowań wynika zasada bilansowania się finansowania systemu i możliwość wystąpienia dodatniego wyniku na przedmiotowej działalności. W zakresie funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami należy zatem dążyć do zbilansowania jego finansowania.
2. W zawiadomieniach o wysokości nowej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, sporządzonych na podstawie art. 6m ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w zakresie sołectw Przygłków i Włodzimierzów, wskazywano nieprawidłowo jako termin wnoszenia nowej opłaty marzec 2019 roku, a w dniu 13 marca 2019 roku wszystkim podmiotom wskazanych sołectw zobowiązanym do wnoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dokonano nieprawidłowo przypisu nowej, podwyższonej stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi - od dnia 1 marca 2019 roku. Jednostka wymagała wnoszenia opłaty według nowej stawki od dnia 1 marca 2019 roku.

Stwierdzono, że uchwałą nr VI/42/2019 z dnia 16 lutego 2019 roku Rada Miejska w Sulejowie dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustaliła stawki tej opłaty. Uchwała ta została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego w dniu 22 lutego 2019 roku, co oznaczało, że weszła w życie z dniem 9 marca 2019 roku. Zgodnie z treścią art. 6m ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - w przypadku uchwalenia nowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta zawiadamia właściciela nieruchomości o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wyliczonej jako iloczyn nowej stawki opłaty i danych podanych w deklaracji. W takim przypadku właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do złożenia nowej deklaracji i uiszcza opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi

w wysokości podanej w zawiadomieniu. Zawiadomienie zawiera pouczenie, że stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego.

Chociaż w ustawie nie określono terminu, w którym przedmiotowe zawiadomienie należy wysłać właścicielom nieruchomości, to jednak oczywistym jest, że skoro taki obowiązek na gminy nałożono, to winien on zostać wykonany w czasie umożliwiającym właścicielom nieruchomości terminowe uiszczenie opłaty w zmienionej wysokości. W świetle wyżej przywołanych przepisów właściwe jest stwierdzenie, że organ powinien zawiadomić właściciela nieruchomości o nowej wysokości stawki niezwłocznie, co najmniej przed terminem płatności opłaty. Oznacza to, że dopóki właściciel nieruchomości nie otrzyma zawiadomienia, nie jest zobowiązany do uiszczenia opłaty w wysokości określonej w tym dokumencie. Chociaż stawki opłat za gospodarowanie odpadami określane są przez radę gminy w drodze uchwał, stanowiących akty prawa miejscowego, to jednak dopiero doręczenie zobowiązanemu zawiadomienia, które ma charakter indywidualny - skierowane jest do konkretnego właściciela nieruchomości, i określa wysokość miesięcznej opłaty oraz terminy jej zapłaty - tworzy po stronie zobowiązanego obowiązek zapłaty opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w nowej wysokości.

Powyższe wnioski znalazły poparcie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 26 czerwca 2018 roku, sygn. I SA/Gl 295/18, z którego wynika, że organ podatkowy powinien zawiadomić właściciela nieruchomości o nowej wysokości stawki niezwłocznie, co najmniej przed terminem płatności opłaty, a wydanie decyzji na podstawie art. 6m ust. 2b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach może dotyczyć tych miesięcy, w których właściciel nie uiszczył opłaty za gospodarowanie odpadami w nowej, określonej w zawiadomieniu stawce, pod warunkiem, że zawiadomienie to zostało właścicielowi doręczone. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że „art. 6m ust. 2a i art. 6m ust. 2b obowiązują od 1 lutego 2015 r. (dodane zostały przez art. 1 pkt 16 lit. b ustawy z dnia 28 listopada 2014 r., Dz. U. 2015.87). Nowelizacja ta wprowadziła zasadę, że jeśli uchwalone zostaną nowe stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mieszkańcy nie mają obowiązku składania nowych deklaracji, natomiast wójt (burmistrz, prezydent miasta) zobowiązany jest zawiadomić pismem urzędowym właściciela nieruchomości o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami. Obowiązek zawiadomienia o nowej wysokości opłaty nie dotyczy tylko właściciela nieruchomości, wobec którego została wydana decyzja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z uwagi na niezłożenie deklaracji albo uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w deklaracji. W takiej sytuacji właściciel nieruchomości zobowiązany jest do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6o ust. 1 i ust. 4 u.p.c.g.). (...) Choć w ustawie nie określono terminu, w którym przedmiotowe zawiadomienie należy wysłać właścicielom nieruchomości, to jednak oczywistym jest, że skoro taki obowiązek na gminy nałożono, to winien on zostać wykonany w czasie umożliwiającym właścicielom nieruchomości terminowe uiszczenie opłaty w zmienionej wysokości. W świetle wyżej przywołanych przepisów prawa uzasadniona jest teza, że organ powinien zawiadomić właściciela nieruchomości o nowej wysokości stawki niezwłocznie, co najmniej przed terminem płatności opłaty, a wydanie decyzji na podstawie art. 6m ust. 2b u.p.c.g. może dotyczyć tych miesięcy, w których właściciel nie uiszczył opłaty za gospodarowanie odpadami w nowej, określonej w zawiadomieniu stawce, pod warunkiem, że zawiadomienie to zostało właścicielowi doręczone. Innymi słowy dopóki właściciel

nieruchomości nie otrzyma zawiadomienia, nie jest zobowiązany do uiszczenia opłaty w wysokości określonej w tym dokumencie. (...) Wprawdzie stawki opłat za gospodarowanie odpadami określone są przez radę gminy w drodze uchwał, stanowiących akty prawa miejscowego, to jednak dopiero doręczenie zobowiązanemu zawiadomienia, które ma charakter indywidualny – skierowane jest do konkretnego właściciela nieruchomości, wskazuje dedykowany dla niego rachunek bankowy, na który należy uiszczać opłaty, a przede wszystkim określa wysokość miesięcznej opłaty oraz terminy jej zapłaty – tworzy po stronie zobowiązanego obowiązek zapłaty opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi”. Podobne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 4 grudnia 2019 roku, sygn. I SA/P 718/19, z którego wynika, iż „Nie uregulowano wprawdzie w przepisach powoływanej wyżej ustawy terminu, w którym podatnika należy zawiadomić o uchwaleniu nowej stawki opłaty, jednakże skoro taki obowiązek na gminy nałożono, to powinien on zostać wykonany w czasie umożliwiającym właścicielom nieruchomości terminowe uiszczenie opłaty w zmienionej wysokości. W świetle wyżej przywołanych przepisów prawa uzasadniona jest teza, że organ powinien zawiadomić właściciela nieruchomości o nowej wysokości stawki niezwłocznie, co najmniej przed terminem płatności opłaty, a wydanie decyzji na podstawie art. 6m ust. 2b u.c.p.g. może dotyczyć tych miesięcy, w których właściciel nie uiszczył opłaty za gospodarowanie odpadami w nowej, określonej w zawiadomieniu stawce, pod warunkiem, że zawiadomienie to zostało właścicielowi nieruchomości doręczone. Innymi słowy dopóki właściciel nieruchomości nie otrzyma zawiadomienia, nie jest zobowiązany do uiszczenia opłaty w wysokości określonej w tym dokumencie. Sensem wprowadzonej regulacji jest to, by właściciel nieruchomości wiedział, w jakiej wysokości ma uiszczyć opłatę w związku ze zmianą jej stawek. Wprawdzie stawki opłat za gospodarowanie odpadami określone są w drodze publikowanych w dziennikach urzędowych uchwał, stanowiących akty prawa miejscowego, to jednak dopiero doręczenie podatnikowi zawiadomienia, które ma charakter indywidualny – skierowane jest do konkretnego właściciela nieruchomości, wskazuje dedykowany dla niego rachunek bankowy, na który należy uiszczać opłaty, a przede wszystkim określa wysokość miesięcznej opłaty oraz terminy jej zapłaty – tworzy po stronie podatnika obowiązek zapłaty w nowej wysokości”.

W rezultacie czynności kontrolnych ustalono, że w szeregu przypadkach zawiadomienia o nowej wysokości stawki nie zostały doręczone w marcu 2019 roku, co czyniło bezpodstawnym przypis tej należności za marzec 2019 roku w podwyższonej kwocie. **W przypadku doręczenia zawiadomienia w miesiącach późniejszych, nowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinna mieć zastosowanie od miesiąca, w którym zostało doręczone zawiadomienie o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i w tym miesiącu powinien dopiero zostać dokonany przypis w nowej (wyższej) wysokości na koncie analitycznym.**

Odpowiedzialność za stwierdzone naruszenia ponoszą pracownicy Urzędu Miejskiego w Sulejowie w zakresie wskazanym szczegółowo w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Dostosować obowiązującą w jednostce Instrukcję w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł do przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
2. Podjąć czynności w celu udokumentowania procesu zarządzania ryzykiem, uwzględniając standardy kontroli zarządczej określone w Komunikacie nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych w zw. z art. 68 ust.2 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, który jako jeden z celów kontroli zarządczej wskazuje zarządzanie ryzykiem.
3. Zapewnić przestrzeganie art. 279 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - w umowie z usługodawcą dotyczącej prowadzenia audytu wewnętrznego należy określić sposób postępowania z dokumentami, w tym także w formie elektronicznej, wytworzonymi dla celów prowadzenia audytu wewnętrznego, tak aby zapewnić ich dostępność, ochronę przed nieupoważnionym rozpowszechnianiem, uszkodzeniem lub zniszczeniem. W umowie tej nie formułować niezgodnych z przepisami postanowień dotyczących udostępniania dokumentacji z audytu.
4. Zapewnić rzetelne monitorowanie procesów związanych z wykonywaniem budżetu oraz dokonywanie zmian w planie dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów budżetu, jeżeli wykonanie budżetu odbiega od pierwotnych założeń. Nie zaciągać zobowiązań dłużnych niezwiązanych z faktycznymi potrzebami pożyczkowymi budżetu, mając na uwadze koszty obsługi takiego długu.
5. Przestrzegać art. 226 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia.
6. W zakresie obowiązku wykazywania w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-PDP danych dotyczących skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych i skutków finansowych decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie przepisów ustawy Ordynacja podatkowa zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Dokonać korekty sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-PDP za 2018 rok, w związku z wykazaniem nieprawidłowych kwot w zakresie skutków finansowych. Poprawione sprawozdania przekazać do RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.
7. Uzupełnić zakładowy plan kont dla organu i dla jednostki budżetowej (Urzędu) o przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej, zgodnie z wymogami określonymi w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

8. Zapewnić prawidłowe wykazywanie w bilansie z wykonania budżetu danych dotyczących Środków pieniężnych budżetu i Pozostałych środków pieniężnych, w szczególności kwoty dotacji podlegające zwrotowi do budżetu państwa wykazywać w pozycji dotyczącej Pozostałych środków pieniężnych.
9. Zapewnić prawidłowe prowadzenie ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego w Sulejowie na kontach rozrachunkowych 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami i na koncie 240 – Pozostałe rozrachunki, przestrzegając przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
10. Zapewnić realizację standardów kontroli zarządczej w zakresie kontroli wykonywanej wobec inkasentów pobierających dochody podatkowe na rzecz Gminy, tak by ta sama osoba nie dokonywała inkasa i jednocześnie nie kontrolowała jego rozliczenia.
11. Zapewnić przestrzeganie art. 63 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym - podstawy opodatkowania, kwoty podatków, odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, oprocentowanie nadpłat oraz wynagrodzenia przysługujące płatnikom i inkasentom zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.
12. Przy wydawaniu decyzji w sprawie zastosowania ulg w zapłacie zobowiązań podatkowych przestrzegać przepisów ustawy Ordynacja podatkowa, mając na względzie uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, w szczególności:
 - zapewnić wskazywanie aktualnej i prawidłowej podstawy prawnej wydanego rozstrzygnięcia;
 - zapewnić przestrzeganie przepisów art. 139 i art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa, określających terminy załatwiania spraw;
 - zapewnić przestrzeganie art. 210 § 1 pkt 6 i § 4 ustawy Ordynacja podatkowa, w zakresie wymogów co do uzasadnienia faktycznego i prawnego decyzji dotyczących udzielania ulg w zapłacie podatku;
 - zapewnić przestrzeganie art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa, w zakresie obowiązku przeprowadzenia postępowania podatkowego w celu rzetelnego ustalenia stanu faktycznego;
 - w przypadku wydawania decyzji w sprawie odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty zobowiązania podatkowego naliczać opłatę prolongacyjną, zgodnie z postanowieniami uchwały nr XXIV/172/2005 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 31 marca 2005 roku w sprawie wprowadzenia opłaty prolongacyjnej;
 - zapewnić przestrzeganie art. 123 w zw. z art. 200 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którymi – organ podatkowy wzywa stronę do zapoznania się z materiałem dowodowym, co jest realizacją obowiązku zapewniania stronom czynnego udziału w postępowaniu. Odstępstwa od tej reguły określa art. 200 § 2 ww. ustawy;

- przestrzegać art. 259 §1 pkt 2 i §1a ustawy Ordynacja podatkowa, określających skutki niedotrzymania przez podatnika warunków decyzji o rozłożeniu na raty podatku lub zaległości podatkowej.
- 13. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. Stosować przepisy art. 274 i art. 274a ww. ustawy, w sytuacji ujawnienia w rezultacie czynności sprawdzających określonych nieprawidłowości. W uzasadnionych sytuacjach przeprowadzać kontrole podatkowe u podatników w celu zbadania zgodności wykazywanych w deklaracjach/informacjach danych ze stanem faktycznym.
- 14. Podjąć czynności w celu wyjaśnienia prawidłowości opodatkowania podatników wskazanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
- 15. Zapewnić przestrzeganie art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, z którego wynika, że jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę.
- 16. Udzielając ulg w podatku rolnym przestrzegać przepisów art. 12 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 3 i 6 w zw. z art. 13d ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym.
- 17. Egzekwować od podatników podatku od środków transportowych składanie deklaracji podatkowych i ich korekt, a w przypadku ich braku wszczynać postępowanie podatkowe w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego.
- 18. Zapewnić dokonywanie zapisów na kontach analitycznych podatników zgodnie ze złożoną deklaracją, zgodnie z §4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
- 19. Środki transportowe nabyte i zarejestrowane po raz pierwszy na terenie kraju opodatkowywać zgodnie z zasadą wynikającą z art. 9 ust. 1 w zw. z ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
- 20. Sprawozdania jednostkowe Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, w zakresie danych dotyczących zaległości i nadpłat z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządzać zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów sprawie sprawozdawczości budżetowej.
- 21. Bieżąco i terminowo podejmować czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległości podatkowych, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1438 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych, w celu niedopuszczenia do ich przedawnienia.
- 22. Zapewnić należyłą kontrolę i nadzór nad pracą Referatu Podatków i Opłat, w celu skutecznego wyeliminowania ujawnionych w wyniku kontroli nieprawidłowości i naruszeń.

23. Zapewnić terminowe regulowanie obciążających Gminę zobowiązań, zgodnie z wymogiem określonym w art. 44 ust.3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
24. W wykazach nieruchomości przeznaczonych do zbycia oraz w ogłoszeniach o przetargu podawać odpowiednio cenę nieruchomości oraz cenę wywoławczą w wartościach brutto, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług.
25. Sporządzać protokoły z przetargu zgodnie z wymogami określonymi w § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.
26. Naliczać i egzekwować odsetki od nieterminowych wpłat opłaty z tytułu trwałego zarządu, zgodnie z treścią decyzji administracyjnych ustanawiających trwałe zarząd.
27. Podejmować czynności windykacyjne mające na celu wyegzekwowanie zaległości z tytułów cywilnoprawnych, zgodnie z art. 42 ust.5 ustawy o finansach publicznych, w celu niedopuszczenia do ich przedawnienia.
28. Zapewnić należyte wykonywanie zarządzeń Burmistrza Sulejowa w sprawie konsultacji rocznego programu współpracy Gminy Sulejów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
29. Zapewniać publikację sprawozdania z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
30. W ogłoszeniach otwartych konkursów ofert zamieszczać wszystkie informacje wskazane w art. 13 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
31. Zapewnić publikację ogłoszeń o otwartym konkursie ofert, w sposób określony w art. 13 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a ogłoszeń o wynikach konkursu w sposób określony w art. 15 ust.2j ww. ustawy.
32. Zapewnić rzetelną ocenę ofert składanych przez organizacje pozarządowe na realizację zadania publicznego, przez Komisję Konkursową, w szczególności pod kątem spełniania wymogów formalnych określonych w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert.
33. Umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania publicznego z wyłonionymi w konkursie organizacjami lub podmiotami zawierać niezwłocznie po prawidłowo ogłoszonych wynikach otwartych konkursów ofert, zgodnie z art. 15 ust.4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
34. Zapewnić przekazywanie poszczególnych transz dotacji na rzecz organizacji pozarządowych, którym zlecono realizację zadań publicznych, w terminach wskazanych w umowie zlecającej wykonanie zadania publicznego.
35. Uwzględnić w postanowieniach Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego obowiązki związane z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami. W konsekwencji zadania te powierzyć właściwym pracownikom Urzędu.

36. Zapewnić przyjmowanie gminnych programów opieki nad zabytkami dla Gminy Sulejów na okres 4 lat, zgodnie z art. 87 ust.1 ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami.
37. Zapewnić terminowe sporządzanie sprawozdań z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami oraz wypełniać obowiązek przedstawiania sprawozdania Radzie Miejskiej, zgodnie z wymogiem określonym w art. 87 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami.
38. Zapewnić rzetelną ocenę wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla obiektów zabytkowych z terenu Gminy Sulejów wpisanych do rejestru zabytków, nie stanowiących własności Gminy, zarówno w zakresie wymogów formalnych, jak również terminu ich składania.
39. Zapewnić ujmowanie w umowach dotyczących udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla obiektów zabytkowych z terenu Gminy Sulejów wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności Gminy, wszystkich elementów wynikających z Regulaminu w sprawie zasad, trybu postępowania, udzielania i rozliczania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla obiektów zabytkowych z terenu Gminy Sulejów wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności Gminy, stanowiącego załącznik do uchwały Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXVIII/204/2005 z dnia 31 sierpnia 2005 roku.
40. Egzekwować realizację obowiązków wynikających z umów dotyczących udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla obiektów zabytkowych z terenu Gminy Sulejów wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności Gminy, w zakresie przedłożenia sprawozdania z realizacji dotowanego zadania.
41. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i rzeczowych wykazów akt, w szczególności korespondencję papierową wpływającą do Urzędu oznaczać datą wpływu.
42. Zapewnić przestrzeganie art. 46 ust.1 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych, w zakresie obowiązku ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej wymienionych w tym przepisie informacji.
43. Zapewnić składanie wniosków o przyznanie dodatków specjalnych dla pracowników Urzędu Miejskiego przez osoby upoważnione, wskazane w Regulaminie wynagradzania pracowników Urzędu Miejskiego w Sulejowie.
44. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych oraz własnych uregulowań wewnętrznych (Regulamin naboru na wolne stanowiska urzędnicze w Urzędzie Miejskim w Sulejowie), w zakresie obowiązku sporządzania informacji o wynikach naboru.
45. Zapewnić naliczanie ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalenia i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop.

46. Zaniechać zawierania umów cywilnoprawnych z pracownikami Urzędu Miejskiego dotyczących sporządzania i aktualizacji spisu wyborców, czyli spraw objętych zadaniami zleconymi gminie przepisami ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy.
47. Zapewnić kontrasygnowanie czynności prawnych, które mogą spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, przez Skarbnika Gminy lub osobę przez niego upoważnioną, zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.
48. Zapewnić wypłacanie diet radnym sołtysom i przewodniczącym zarządów obwodu mieszkańców na zasadach określonych w stosownych uchwałach Rady Miejskiej.
49. Dokonać naliczenia i wypłaty różnicy wypłaconych diet dla sołtysów i przewodniczących zarządów mieszkańców za okres od stycznia do listopada 2018 roku, w związku z nieprawidłowym obliczaniem tej należności we wskazanym okresie.
50. Dokonać analizy ustalonych zasad wypłaty diet dla przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych, mając na uwadze opisaną w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego sytuację łączenia funkcji sołtysa z zatrudnieniem w Urzędzie Miejskim i obecnością na sesji Rady Miejskiej.
51. Przestrzegać granic upoważnień dla organu wykonawczego do dokonywania zmian w planie wydatków budżetu Gminy, wyznaczonych w przepisach ustawy o finansach publicznych (art. 257 ustawy o finansach publicznych) i ewentualnie w postanowieniach uchwały budżetowej (art. 258 ust.1 pkt 1 ww. ustawy).
52. Zamieszczać w ogłoszeniach o zamówieniach publicznych wszystkie elementy treściowe wymagane w art. 41 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.
53. W informacjach dotyczących otwarcia ofert zamieszczać wszystkie elementy treściowe wymagane przez art. 86 ust. 5 ww. ustawy.
54. Zaniechać czynności podejmowanych w celu obejścia reguł wynikających z art. 6d ust.1 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, zakazujących gminie wykonywania usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, poprzez swoje jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, polegających w szczególności na zawieraniu przez Gminę umowy z wykonawcą wybranym w drodze zamówienia publicznego na podwykonawstwo co do części zleconych usług (odbiór odpadów komunalnych).
55. Zapewnić dokonywanie wnikliwej analizy przyjmowanych kryteriów oceny ofert w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, tak aby zachowywały one związek z uzasadnionymi potrzebami zamawiającego i zapewniały wybór najkorzystniejszej oferty w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.
56. Zobowiązania związane z realizacją przedsięwzięć ujętych w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zaciągać w ramach prawidłowo wyznaczonego limitu zobowiązań dla danego przedsięwzięcia.
57. W umowach dotyczących udzielania dotacji celowych innym jednostkom samorządu terytorialnego tytułem pomocy finansowej wskazywać termin zwrotu części dotacji niewykorzystanej w terminie, zgodnie z wymogiem określonym w art. 250 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie

z art. 251 ust. 3 ustawy o finansach publicznych - w przypadku gdy termin wykorzystania dotacji jest krótszy niż rok budżetowy, niewykorzystana część dotacji podlega zwrotowi w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji.

58. Zapewnić, aby osoby którym powierzono pieczę nad danym środkiem trwałym podpisywały się na dokumentach księgowych OT. Zapewnić wpisywanie liczby załączników do danego OT.
59. Jako odrębne środki trwały ujmować poszczególne działki gruntu, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych. Zapewnić rzetelne sporządzenie dowodów OT stanowiących podstawę ujmowania środków trwałych w ewidencji księgowej.
60. Zapewnić przestrzeganie Instrukcji określającej zasady sporządzenia, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych i ksiąg rachunkowych, wprowadzonej zarządzeniem nr 141/2015 Burmistrza Sulejowa z dnia 30 września 2015 roku, w zakresie obowiązku wystawiania dowodów OT – likwidacja środka trwałego.
61. Zapewnić przestrzeganie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, poprzez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
62. Przestrzegać art. 27 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.
63. Zapewnić przedkładanie organowi stanowiącemu sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela.
64. W zakresie dodatku uzupełniającego dla nauczycieli – w celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej, dla pracownika, który nie pozostawał w stosunku pracy przez pełny miesiąc, stosować zasady wynikające z przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 roku w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 927).
65. Strukturę zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w poszczególnych okresach obliczać zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., nr 6, poz. 35).
66. Dokonać poprawnego naliczenia i wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli dyplomowanych za 2018 rok, w zakresie zaniżonej kwoty.
67. Zaprzestać podejmowania uchwał w sprawie przekazywania środków finansowych dla ochotniczych straży pożarnych w przypadkach, o których mowa w art. 32 ust. 3b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej.

68. W umowach o udzielenie dotacji zawieranych z jednostkami ochotniczych straży pożarnych zawierać elementy treściowe wymagane w art. 250 ustawy o finansach publicznych, w tym sposób rozliczenia dotacji pozwalający na rzetelną kontrolę sposobu wykorzystania dotacji celowej przez beneficjenta.
69. Zaprzestać podejmowania uchwał w sprawie przekazywania środków finansowych dla jednostek Policji, na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji.
70. Dokonać analizy możliwości zbilansowania w kolejnych latach dochodów i wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.
71. W przypadku, o którym mowa w art. 6m ust.2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przestrzegać reguły, że nowa stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinna mieć zastosowanie od miesiąca, w którym zostało doręczone zawiadomienie o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i w tym miesiącu powinien dopiero zostać dokonany przypis w nowej (wyższej) wysokości na koncie analitycznym.
72. Zapewnić rzetelne informowanie RIO w Łodzi o wykonywaniu wniosków pokontrolnych sformułowanych przez Izbę w wystąpieniu pokontrolnym, zgodnie z udzielaną na nie odpowiedzią (art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych).

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Burmistrza o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

1. Przewodniczący Rady Miejskiej w Sulejowie.
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Sulejowie.
3. aa.